

Žďárské

noviny

květen/ 2019
XXVI

ENVIRO 25let
EKOANALYTIKA s.r.o.

GEOLOGICKÉ SLUŽBY

IG PRŮZKUMY A POSUDKY
pro založení staveb

HYDROGEOLOGICKÉ PRŮZKUMY
lokalit pro zásobování podzemní vodou

VYJÁDRĚNÍ OSOBY S ODB. ZPŮSOBILOSTÍ
k zasakování odpadních vod do vod podzemních

HYDROGEOLOGICKÉ VYJÁDRĚNÍ
PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE
pro legalizaci studní

www.enviroeko.cz 777 666 270

Zvolíme si české europoslance

Brzy zamíříme k volebním urnám, abychom si za Českou republiku po pěti letech vybrali 21 nových poslanců do Evropského parlamentu. Předchozí eurovolby se konaly v roce 2014.

Své kandidáty do Evropského parlamentu 2019 přihlásilo v ČR na 40 uskupení politických stran, hnutí a koalic. Volí se poměrným systémem. Strana tedy musí získat nejméně 5 % hlasů, aby měla nárok na křeslo v parlamentu.

Volební místnosti se otevírají v pátek 24. května ve 14 hodin a první den voleb budou otevřeny do 22 hodin. V sobotu 25. května můžeme jít volit v době od 8 do 14 hodin.

Pro eurovolby si lze nechat vystavit voličský průkaz, díky kterému můžeme volit odkudkoliv v Česku. Neumožní nám však volit ze zahraničí. Když onemocníme, můžeme požádat MěÚ, a v den voleb okřeskovou volební komisi, aby za námi přišla s přenosnou volební urnou.

(Pokračování na str. 2)

ŽDÁR VÍTAL svoji zlatou šampionku. Martině Šablíkové to slušelo. Nikola Zdráhalová (vlevo) také přivoněla ke svému pugétu a celý Novis team má pozvání na gastronomický zážitek.

Foto: Lenka Kopčáková

Žďár obdaroval šampionku dovolenou

Těsně před Velikonocemi Žďár vítal svoji rodačku, slavnou českou šampionku Martinu Šablíkovou. Promluvila o svých nejvýznamnějších medailích.

■ Lenka Kopčáková

Coby poděkování za skvělou reprezentaci Martina Šablíková získala od zástupců svého rodného Žďaru poukaz na dovolenou v hodnotě 50 tisíc korun dle vlastního výběru, a samozřejmě kytici.

Druhá rychlobruslařka Nikola

Zdráhalová také přivoněla ke svému pugétu. Je studentkou zdejší gastronomické školy, od níž má Novis Team pozvání na gastronomický zážitek.

A tak jak Martina začínala u basketbalu, Nikola byla původně hokejistkou. Kariéru má teprve před sebou, ale na MS i v dalších soutěžích dosahuje pěkných výsledků.

Martina na pódiu slavnostně blahopřála dětským týmům basketbalistů, florbalistů a přespolních běžců z 2. ZŠ a 4. ZŠ za vynikající výsledky v národních soutěžích. Nadšené děti od slavné šampionky přebíraly ceny.

Spouště cvakaly...

Zábavné odpoledne bylo plné překvapení. Martina přímo na pódiu ukázala trénink na prkně, což je pověstná Nováková vychytávka. Děti pak na prkně soutěžily o ceny. Předtím se ale jal prkno vyzkoušet i moderátor vysočinského rádia a moc mu to nešlo. Požádal tedy Martinu o její „lepší“ ponožky. Nezkazila legraci a rázem byla bosa. Gesto lidé přijali smíchem a potleskem.

Martina pak v rozhovoru prozradila, že bez svého talismanu - řetízku se spoustou přívěšků od blízkých lidí, nejde na start. Na otázku, zda má

své medaile spočítané, se smíchem přiznala, že ne. „A ani jsem teď honem nevěděla, kde všechny po stěhování jsou. Postupně je nacházím,“ říká.

Po olympiádě ve Vancouveru má pryč za sebou jednu z nejlepších sezón své kariéry za devět let. „Až potom, co jsem získala to první zlato na MS v Inzellu, jsem si vše velmi užívala. Věděla jsem, že ať už se stane cokoli, tato sezóna pro mne bude jedna z nejlepších,“ vyznává se.

Martina má za sebou skoro měsíční volno, trenér ještě nějaké moře slibuje, ale již s tréninkem.

(Pokračování na str. 5)

Vodaservis
SPECIALISTA NA ÚPRAVU VODY
VRTANÉ STUDNY
ČERPACÍ TECHNIKA
☎ 566 620 587
www.vodaservis.cz

VP radon
měření a vyhodnocení radonu
Měření radonu
v půdě a místnostech
Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou
tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz

TONER-COPY
s.r.o.
Prodej a servis kopírek a tiskáren
♦ PRONÁJEM
♦ SPLÁTKOVÝ PRODEJ
♦ OUTSOURCING
+420 569 433 046
+420 774 112 220
www.toner-copy.cz
servis.zdarns@toner-copy.cz
KONICA MINOLTA hp RICOH nashuatec

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE
software pro ekonomiku obchodu zemědělství
www.winfas.cz

Pamex
Strojírenská 2426/46, Žďár n. Sáz.
Správa a údržba bytových domů
Nabízíme:
• profesionální správu,
• zpracování účetnictví,
• prodej a pronájem bytů,
• údržbu a opravy.
tel.: 566 620 641
e-mail: pamex@pamex.cz
www.pamex.cz

Žďár bude jediným vlastníkem SATTu

Žďár odkoupí akcie distribuční společnosti Satt a stane se jejím jediným vlastníkem. Bude ho to stát 80,5 milionů korun, které má splácet po sedm let.

■ Lenka Kopčáková

Rozhodli tak ve čtvrtek 25. dubna zastupitelé po dvouhodinové velmi rozjité diskuzi. Na tak vážném kroku se těžko shodovali, ze strany koalice a opozice zaznívaly pádné argumenty pro a proti odkupu.

Dříve bylo ve společnosti více akcionářů, současně je majoritním vlastníkem město Žďár, které disponuje nadpoloviční většinou, tedy 61,7 % akcií. Minoritním akcionářem je sousední Nové Město na Moravě se svými 38,3 % akcií.

Akciová společnost SATT sídlí ve Žďáře na Okružní ulici. Vznikla v dubnu 1995 a rozvádí teplo hlavně do žďárských domácností napoje-

ných na CZT. Vlastní rozvod optických kabelů, což při dnešním rozvoji médií, jak v diskuzi zaznělo, má velký potenciál. SATT šíří internet a TV vysílání na Žďarsku, Novoměstsku a Bystřicku. Provozuje i vlastní regionální televizi. Ve Žďáře nakupuje teplo ze Žďasu a coby vlastní zdroj provozuje záložní „studenou“ kotelnu Libušín.

A co k odkupu akcií město Žďár vedlo? Před časem se Nové Město na Moravě, Velké Meziříčí a Dolní Rožínka rozhodly, že své akcie prodají za cenu přes 92 mil. Kč. Tehdy Žďár se svým předkupním právem koupil odmítl, částka se mu zdála vysoká. Ani na volném trhu se akcie neprodaly. Minoritní vlastníci tedy nabídli cenu 78 mil. Kč (daněmi se dostala na 80,5 mil. Kč).

Taková cena je už dle žďárských radních příležitostí. Obávali se, že stejně zajímavá už může být i pro soukromý sektor. Z pléna v tento

okamžik zaznívalo, nekupovat a ještě počkat, cena by mohla být nižší. Ale zrovna tak by mohla jít nahoru, zněla odpověď. Každý cizí kupec také přináší riziko diktování cen pro konečné spotřebitele.

Ovšem vlastnit společnost s velkými technickými nároky může být dle opozice pro město Žďár za jistých okolností dost riskantní. Třeba při havárii systému...

Situaci asi nejlépe vystihl jeden z nejmladších žďárských zastupitelů Zbyněk Vintr z koalice (KDU-ČSL): „Koupit – nekoupit: obě varianty jsou rovnocenné a mají své plusy i zápory... Zda jsme učinili dobře, rozhodne až budoucnost,“ řekl.

Po dvou hodinách už diskuze nikam nevedla, mezi koalicí a opozicí to jiskřilo, zastupitelé si vzájemně vyčítali kroky z jiných problematik města. Horkou chvíli před mikrofonem zažíval i ředitel SATTu Petr Scheib, když měl odpovídat na neob-

vyklé modelové situace, co kdyby...

Nakonec se přihlásil koaliční zastupitel Jan Mokříš (ODS) s tím, že už to nechce dál poslouchat a podal oficiální návrh na ukončení diskuze na téma Satt. Zastupitelé o návrhu hlasovali a souhlasili.

Pak přišlo na řadu rozhodování o původním návrhu na odkup akcií spol. Satt od města Nové Město na Moravě. Návrh prošel napříč politickým spektrem (20 hlasovalo pro, 4 proti, 2 se zdrželi)

Město Žďár n. S. má tedy volné ruce k podepsání smlouvy a odkoupení akcií SATTu. První splátka bude k 1. 6. 2020 a následně dalších šest let ve výši asi 11,5 mil. Kč.

Převod akcií na Žďár nad Sázavou bude proveden do konce roku 2019, od 1. 1. 2020 by mělo naše město vlastnit 100 % akcií společnosti SATT.

Podrobnější informace přineseme v dalším vydání.

Tradiční pouti předchází krojový průvod

V květnu opět na několik dní ovládnou Žďár kolotočáři.

Ve dnech 17. - 19. května se koná tradiční Žďárská pout.

Kolem zimního stadionu vznikne centrum zábavy, kde se lze vyřádit na 40 velkých a 60 malých atrakcích. Dvě stovky stánků nabídnou poutové zboží a pochutiny různých vůní.

Kdo touží po tradicích, zamíří na Zelenou horu, kde již ve čtvrtek 16. května, na svátek patrona kostela, od 17 hodin začíná Svatojánská pout na Zelené hoře. Týden předtím, ve středu 8. května, se ke kostelu vydá Lidová krojová pout.

Jak ŽN informuje Marie Šustrová z odboru komunálních služeb, novinkou letošní Žďárské pouti bude obří ruské kolo za zimním stadionem. Návštěvníci opět najdou své oblíbené atrakce jako visutý kolotoč, centrifugu, „Extrem-Booster“, adrenalinové atrakce katapult či „Factor X“, „Break Dance“, ti menší např. tradiční létající labuť, autodromy, „Aqua-zorbing“ (koule na vodě), houpačky, mini i maxiskluzavky, kolotoče a bobové dráhy. „Těšit se mohou i na oblíbenou lochnesku, strašidelný zá-

mek, dětské jízdníky s poníky a chybět nebude ani otáčející a naklápějící se lavice s vodními a ohnivými efekty Avengers,“ vyjmenovává.

Organizaci Žďárské pouti jako vždy zajišťuje odbor komunálních služeb MěÚ. Marie Šustrová informuje, že kancelář pořadatelů najde ve vstupu do zimního stadionu a od pátečního odpoledne již v ní bude stálá služba.

Každodenní úklid celého areálu zajistí firma Úsvit, vyvážení kontejnerů zajistí firma AVE. „Mobilní WC budou návštěvníkům k dispozici zdarma jak v areálu stadionu (6ks), tak na poutním místě u kostela na Zelené hoře (2ks). Průběžný servis je samozřej-

mostí,“ uvádí úřednice. V centru dění budou k dispozici i veřejné toalety v budově zimního stadionu.

Provoz atrakcí:

Po 13. 5. Od 8.00 hod. najíždění zařízení do vymezených prostor

Út 14. 5. Provoz (9.30 - 20.00) zcela bez ozvučení

St 15. 5. (9.30 - 20.00), bez hudby (povoleny jen krátké zvukové zkoušky při instalaci)

Čt 16. 5. (9.30 - 14.00) bez hudby, (14.00 - 19.00) s hudbou, poté do 20.30 bez hudby.

Pá 17. 5. (9.30 - 14.00) bez hudby, (14.00 - 22.00) s hudbou, poté bez hudby do 24.00.

So 18. 5. (9.30 - 22.00) s hudbou, poté bez hudby do 24.00.

Ne 19. 5. (9.30 - 19.00) s hudbou, poté bez hudby do 21.00.

Dopravní omezení:

v době od 13. do 20. 5. (včetně) budou kvůli pouti uzavřena parkoviště u Sport-Baru a podél komunikace vedoucí na Klafar v ulici Libušinská.

Řidiče, kteří obvykle na těchto místech parkují, městský úřad žádá, aby v uvedené době využili parkoviště zejména u Domu kultury, České pojišťovny, pod Lidlem a centrální parkoviště.

(Pokračování na str. 6)

Odešla hraběnka Tamara Kinská

Smutná zpráva přichází ze žďárského zámku. Ve věku nedožitých 84 let zemřela v Paříži hraběnka Kinská z Wchynic a Tetova, původem gruzinská princezna Tamara Amilakvari.

Lidé ji znali jako manželku hraběte Radslava Kinského, který po revoluci převzal v restitučních žďárský zámek. Coby jeden ze zakladatelů reprodukční imunologie pořádal ve Žďáře světová sympozia imunologů. Manželé společně usilovali o povznesení regionu.

Paní Tamara se narodila ve Francii v roce 1935. Její rodina pocházela z Gruzie, odkud emigrovala před Stalinovým terorem. Otec Dimitri Amilakvari byl legendární postavou Francouzské cizinecké legie a padl v boji proti Hitlerovi.

Ve svých 23 letech se provdala za vzdáleného příbuzného Radslava Kinského (jemu tehdy bylo 30 let) Brali se dne 29. listopadu 1958

Tamara Kinská

* 29. 7. 1935, Paříž
† 17. 4. 2019, Paříž

v Paříži. Měli dva syny. Constantin žije ve Žďáře nad Sázavou a Karel Mikuláš v Paříži.

Tamara Kinská se v profesním životě věnovala jaderné energetice a působila v Mezinárodní agentuře pro atomovou energii. Hovořila pět jazyků. Poté, co se počátkem 90. let s manželem zabydleli na

žďárském zámku, zamilovala si krásy zdejšího regionu. Byla velmi společenská. Vlivy svých světových přátel Tamara Kinská využila i pro podporu rozvoje Žďaru a České republiky. Díky ní se tak např. Žďár nad Sázavou stal prvním českým členem Evropské charty cisterciáckých památek.

Velmi milovala svoji zahradu, kterou mohli návštěvníci každoročně obdivovat při zámeckých Dnech otevřených zahrad.

Hraběnka Tamara Kinská zesnula dne 17. dubna 2019 v rodinném kruhu v Paříži, kde byla také pohřbena. Odchází v ní moudrý, hluboce kulturní a přívětivý člověk a významná osobnost našeho regionu.

Ve Žďáře se v sobotu 11. května uskuteční Rekviem za Tamaru Kinskou. Koná se od 15 hodin v bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše.

-lko-

Zvolíme si české...

(Dokončení ze str. 1)

Do volební místnosti musíme přijít vybaveni platným osobním dokladem. Obdržíme úřední obálku, do které za plentou vložíme jen jeden hlasovací lístek vybrané politické strany, a na ní můžeme ještě dát preferenční hlas dvěma kandidátům. To provedeme tak, že jejich pořadové číslo na listině zakroužkujeme.

Nejdéle tři dny před volbami dostaneme do schránky obálku s volebními lístky všech zaregistrovaných volebních stran. Náhradní lístky jsou k dispozici i ve volební místnosti, kde je obdrží i voliči na voličský průkaz.

-lko-

PROTISK Prchal s. r. o.,
Uhřínovská 302/22,
594 01 Velké Meziříčí

566 520 385, 386
774 403 663
kalkulace@protiskprchal.cz

Antonín Prchal
PROTISK

NABÍZÍME

GRAFIKU

TISK

**KNIHAŘSKÉ
ZPRACOVÁNÍ**

pro

firmy, městské
a obecní úřady,
muzea a galerie

PŘIJMEME GRAFIKA

příprava dat k tisku
práce v programech Adobe
NÁSTUP MOŽNÝ IHNEDE

PŘIJMEME KNIHAŘE

odborné zaškolení
práce na knihařských strojích
NÁSTUP MOŽNÝ IHNEDE

AUTOSKLO SERVIS

Zbyněk Pavlů – smluvní oprava pojišťoven

originální autoskla
výměny, opravy prasklin

Z PŘIPOJIŠTĚNÍ skel vše zdarma
pojišťovnu vyřídíme za vás

Brněnská 14
Žďár nad Sázavou
(naproti Policii)

tel.: 566 625 834

e-mail: zbynekpavlu@centrum.cz

z04-skloE

**Přivýdělek
u Fair Credit**

Půjčíme vám až

150 000 Kč

dřív, než řeknete švec!

800 888 120 Bezplatná linka

www.privydelek.cz
www.faircredit.cz

Zadavatel: ODS / Zpracovatel: ODS

Jsme srdcem Evropy

Chceme být slyšet

Eva Decroix

kroužkujte č.

6

EUROVOLBY 2019

ODS

Lidé volají po vykrytí lékařských služeb

Žďár má do léta přijít o několik stomatologů odcházejících do penze bez náhrady. Od ledna nemá žďárská záchranka na místě lékaře, ale paramedika, páteční odpoledne je na poliklinice bez lékařské pohotovosti.

■ Lenka Kopčáková

To jsou témata květnových otázek pro politické kluby, které si na naší redakci vyžádali sami žďárští občané. Jde o problém, který je značně trápí a očekávají, zda jim zastupitelé pomohou. Že jde o ožehavá témata, dokazují i reakce při vlastním zadání otázky zastupitelům. „Šlápli jste do vosího hnízda,“ bylo naší redakci naznačeno z jejich řad...

Fakt je, že většina běžných žďáráků si nemůže dovolit plně hrazenou alternativu stomatologické péče nabízenou novými mladými lékaři, která je mnohdy o desítkách tisíc. Pak lidem nezbyvá, než se ponížit do role prosebníka.

Jak již mnozí zjistili, ve žďárských ordinacích nejspíš neuspějeme kvůli přeplněné kapacitě a nezbyvá než obvolávat okresy našeho kra-

je i okolí, zda by nás některý stomatolog nevzal do péče. Pokud se nám to nepodaří, na stomatologické pohotovosti nám sice bolestivý zub ošetří (samozřejmě za pohotovostní příplatek), ale léčbu zubu, např. konečnou plombou může dokončit jen náš stálý lékař. Takže pacient se ocitá v začarovaném kruhu a hrozí, že o dlouho neléčený zub nakonec přijde...

Další obavy běžných občanů se týkají faktu, že krajské stanoviště záchranářů v suterénu polikliniky je již pár měsíců bez lékaře. Přitom městské prostory se v roce 2008 otevřely krajské záchranné službě za podmínky, že nám bude k dispozici sanitka rychlé lékařské pomoci (RLP) – tedy s lékařem. Předtím záchranářští zdravotníci (RZP) vyjížděli ze společného hasičského objektu na Jamské ulici. Takže nyní máme na poliklinice dvě sanitky RZP. To znamená, že v posádce je vždy školený zdravotník záchranář.

V otázce zastupitelům jsme argumentovali, že k případu jede školený zdravotník, který až po vyhodnocení situace na místě přivolá lékaře. Nejbližší stanoviště RLP je v Novém Městě na Moravě. Když jde do tuhého,

ho, cenné minuty doslova protékají mezi prsty...

Na to obratem reagoval zastupitel za ČSSD Vladimír Novotný ze zkušenosti náměstka hejtmána. Vysvětlil, že ve Žďáře funguje systém Rendez vous, čili způsob organizace na principu setkávání dvou typů výjezdových skupin u zásahů. Jak uvádí, všude tam, kde je nutný lékař, tak jej systém posílá okamžitě.

„Vůbec nezáleží na tom, kde je stanoviště, situaci nevyhodnocuje až paramedik na místě, ale již dispečink, který pokud je to nutné, okamžitě vysílá posádku RV s lékařem. Nedochozí k žádným zpožděním, naopak ze statistik plyne, že se dokonce dostupnost lékaře zvýšila,“ uvádí Vladimír Novotný.

Třetí věcí, kterou dodnes rodiče nechápou je to, že byla ve Žďáře zruše-

na dětská lékařská pohotovost. Uvedli jsme - před pár lety - a ono už je to 20 let. Což ale neubírá faktu, že se žďárské maminky s malými dětmi v horečce trmácejí na pohotovost do novoměstské nemocnice. Tedy pokud seženou odvoz.

Je pravda, že mohou využít běžnou pohotovost lékaře na poliklinice. Ta ovšem ordinuje jen o víkendech a svátcích v době od 8 do 21 hodin (poplatek 90 Kč). V běžném týdnu nám může pomoci i tzv. žurnální služba. To je neodkladná lékařská pomoc na poliklinice, poskytovaná žurnálním lékařem mimo pravidelnou pracovní dobu. Ale má to háček, odpolední žurnální služba ordinuje jen od pondělí do čtvrtka (13 - 17 hodin), páteční odpoledne zůstává ve Žďáře nevykryto.

Žďáráci jsou rozlobení. Někteří dokonce konstatují, že v zajištění lékařské a stomatologické péče se v našem městě oproti dobám komunismu vrátili výrazně zpět. Další tvrdí, že jde jednoznačně o civilizační úpadek. Žďár nad Sázavou není zase tak malým městem, aby nemohlo mít vykryty tyto základní zdravotnické služby.

Odpovědi zastupitelských klubů uvádíme níže.

Sehnat pro Žďár zubaře se rovná zázraku

Otázka pro politické strany:

Sleduje váš politický klub situaci v nedostatku stomatologů a snížení a rozsahu lékařské pohotovostní služby? Zabýváte se situací ve snížení stupně a rozsahu záchranné služby ve Žďáře? S ohledem na to, že město vlastní polikliniku, navrhuje schůdné řešení ve prospěch veřejnosti?

Ráz zajišťování pohotovosti je na pováženou

Ing. Petr Stoček,
klub KSČM

V otázce se setkávají dva závažné problémy. První, který se týká nedostatku stomatologů, má svůj prvo-počátek opět ve způsobu privatizace této části zdravotnictví. Dříve existoval zubař na Žďasu, byl připraven přijmout kohokoliv, kdo se zaregistroval, ve městě to bylo obdobné. Výkony byly hrazeny ze zdravotního pojištění a problémů bylo minimálně. Nad nedostatkem zubařů se musel zamyslet nejen samospráva, ale i vláda. Tolik jich do Německa neodchází, aby ochromili místní střediska. Kde tedy jsou všichni absolventi lékařských fakult?

Oba problémy jsou letité, v zajištění stomatologické i lékařské péče jsme se v našem městě oproti dobám před rokem 1990 vrátili výrazně zpět.

Otázku fungování záchranné služby

nepovažujeme za kritickou. Jestli jde o RLP nebo RZP, to skutečně dnes řeší systém Rendez vous a je běžný v celé řadě měst, TV seriály nejsou relevantním obrazem skutečnosti.

Ale způsob zajišťování lékařské pohotovosti skutečně připomíná civilizační úpadek. Argument o tom, že je omezena proto, že není plně využívána, nemůže obstát. Hasiči také nejsou stále plně vytíženi, ale platíme je dál. Jsme rádi, že jsou v tomto rozsahu, a omezovat je nebudeme. Žďár nad Sázavou skutečně není zase tak malé město, aby nemohlo mít důstojně vykryty základní zdravotnické služby.

Lékař záchranky nově provádí jen akutní výkony

Ing. Vladimír
Novotný,
klub ČSSD

Ta otázka je velmi široká a komplikovaná. Proto se nyní zaměřím pouze na organizační změny v ZZS. Ty nemají totiž žádný vliv na dostupnost akutní neodkladné péče. Takzvaný RV (rendez-vous) systém (výjezdová skupina, která je vyslána v indikovaných případech k posádce bez lékaře nebo také samostatně na místo zásahu) funguje velmi dobře v celé ČR.

Myslím, že obyvatelé města změnu vůbec nepocítí. Nejde o to, zda na tom Žďár něco vydělal či nikoli, ale především o racionální, efektivní, rychlou a dostupnou zdra-

votní péči pro všechny, kteří akutní péči potřebují. Posádky ZZS jsou tedy denně připraveny v případě potřeby okamžitě zasáhnout kdekoli na území Kraje Vysočina a tedy i ve Žďáře a okolí. Ani dříve nečekali záchranáři na dvoře polikliniky na to, zda se něco nestane právě ve Žďáře nad Sázavou. To je mylná představa. Zasahovali samozřejmě i daleko mimo město a byli zde vázáni (včetně lékaře) až do konce výkonu. Zachraňovali totiž možná i Žďáráka na druhém konci příslušné oblasti. Nyní se jejich akceschopnost změnila. Provedou akutní výkon a předají posádku RZP. Lékař má následně volný prostor jet k jinému zásahu. Je to práce velmi náročná, psychicky, fyzicky i odborně. Je jen škoda, že někteří zastupitelé města rychlost, odbornost a akceschopnost záchranářů neustále zpochybňují.

Přichází změny zdravotnictví

MUDr. Romana
Bělohávková,
klub KDU-ČSL

Domnívám se, že všechny otázky spolu úzce souvisejí. Společným jmenovatelem je stárnutí populace, lékaře nevyjímaje. Máme před sebou změny ve zdravotnictví, které nás nepotěší – dostupnost mnoha oborů i typů péče bude jiná – nechci říct, že vždy horší, ale jiná. Toto však není problém pouze našeho města, nýbrž celé ČR.

Vše má svůj vývoj a svoji historii. Dětská pohotovost / která sídlila na Libušíně / byla zrušena na konci 90tých let. V té době začala fungovat dětská pohotovost pod Nemocnicí v Novém Městě na Moravě a je tomu tak dosud. Zásadní změna nastala k 1. 1. 2008, kdy na naší poliklinice byla zrušena noční LPS. Poslední změna k 1. 7. 2016 omezila fungování pohotovosti na víkendy a svátky. Přesto je naše město raitou v tom, že LPS provozuje. V roce 2008 bylo na poliklinice k 1. 7. zřízeno výjezdové stanoviště RLP / rychlé lékařské pomoci /. Tomu předcházelo podepsání smlouvy o investiční dotaci mezi městem / Mgr. Brychta / a Krajem Vysočina. Kraj v ní poskytl městu dotaci 3.330 000 Kč na rekonstrukci a zřízení stanoviště RLP. Smlouva byla uzavřena na dobu 30ti let – příjemce / město / se zavazuje k tomu, že výjezdové stanoviště RLP ponechá po tuto dobu poskytovateli / kraj / k bezplatnému užívání. Možnost výpovědi smlouvy je velmi omezená. Jenomže – od 1. 1. 2019 zde již lékař přítomen není. Tato poslední změna souvisí se zavedením systému RV / rendez – vous / v Kraji Vysočina. Touto poslední změnou se tedy ze stanoviště ve Žďáře stalo stanoviště RZP / rychlé zdravotní pomoci /. Vím, že tato změna byla vedením našeho města stroze krajem oznámena, bez možnosti vyjádření se či jakékoli diskuze. O tom, zda lze toto považovat za porušení původní smlouvy či nikoli, můžeme diskutovat. Je však jisté škoda, že v rámci nového systému RV naše město o přítomnost lékaře přišlo.

(Pokračování na str. 6)

Žďár obdaroval šampionku dovolenou

Fotogalerie
na www.jihlavske-listy.cz/ZN

DOŠLO i na pověstné Novákovo prkno. Moderátorovi to drhlo, a tak mu Martina půjčila své ponožky.

Foto: Lenka Kopčáková

(Dokončení ze str. 1)

„Doufám, že jsem zregenerovala dostatečně,“ říká štíhlá bojovnice, kterou delší odpočinek úplně rozzářil.

Moderátor ji vyzval, ať vybere „top“ medaili, k níž má zvláštní vztah. „Je strašně těžké vybrat jednu, protože každá má opravdu svůj příběh,“ říká Martina. Záhy jmenuje tři. „Je to moje první zlatá medaile z olympiády, která je pro mne nade vše, pak stříbro z minulých olympiád, kdy po těch všech problémech bylo pro mne zadostiučinění, že jsem neodjížděla s prázdnou. No a poslední zlatá z Inzelli na trojce. Tyhle tři medaile jsou moje nejvzácnější,“ říká Martina Sáblíková.

Dojatá šampionka zamávala Žďárá-

kům, vřele poděkovala za přivítání a odebrala se k autogramiádě. „Po tom všem, co dokázala, je skromná a moc fajn holka od nás z Vysočiny,“ komentoval moderátor její odchod z pódia. Bouřlivý potlesk!

Upřesnění medailí zůstalo na trenéru Petru Novákovi. Řekl, že Martina za svoji dosavadní rychlobruslařskou kariéru získala 20 titulů mistryně světa, pět zlatých má ze čtyřbojů na Mistrovství Evropy. Celkem 51krát vyhrála Světový pohár. Má několik zlatých medailí z akademického MS a z Univerziád. V Martinině sbírce je i šest olympijských medailí: tři zlaté, dvě stříbrné a jedna bronzová.

„Když jsem se snažil dopočítat všech

medailí, včetně těch bronzových a stříbrných z MS, dostal jsem se k číslu 128. Byl bych rád, kdyby se jednou Martina se všemi svými medailemi vyfotila,“ přeje si se smíchem její kouč.

Fanouškům poděkoval, že Martině píše i na facebook. „Čerpá z toho, když je jí nejhůř. A to jí bylo na olympiádě v Pchjongčangu, kde to již vypadalo, že ani nenastoupí na start,“ ohlíží se. Novák od ní slyšel: „Já tam

prostě nastoupit musím, lidi se na mě budou dívat, bude to dávat Česká televize.“ ...A Martina získala stříbrnou medaili. „To pak jde přes závit“. Já i doktoři jsme jí to odsouhlasili a šli do rizika. Fanděte nám, protože my to potřebujeme,“ vzkazuje Novák.

Nezapomněl poděkovat ani žďárským trenérům dětského rychlobruslení, protože ve 12 dětských kategoriích od 7 do 15 let jsou Žďáráci v TOP desítce na světě.

Nové volnočasové centrum

V CENTRUM se změnila bývalá vodárna Žďasu u jezů. Velkou radost mají dnešní oldskauti, kteří od padesátých let až doposud neměli pro děti pořádnou základnu, a oddíly se stále stěhovaly po starých objektech. Skaut byl za totality zakázán a vedoucí s dětmi v duchu skautského desatera pracovali pod hlavičkou turistických oddílů. Zajímavosti přineseme v červnovém vydání ŽN. **Foto: Lenka Kopčáková**

JDE O HODNĚ!

PŘIJĎTE SE POBAVIT, PROČ JSOU EURO VOLBY PRO NÁŠ REGION TAK DŮLEŽITÉ.

K diskuzi Vás zvou:

europoslankyně Martina Dlabajová, Lukáš Štěpánek, poslanci Monika Oborná a Radek Zlesák a místostarostka Žďáru nad Sázavou Ludmila Řezníčková.

Andrej Babiš

Martina Dlabajová

**21. května
18:00**

Kino VYSOČINA, Žďár nad Sázavou

Zveme vás na debatu a po ní se bude zadarmo promítat oscarový film Bohemian Rhapsody, vstupné je ZDARMA.

www.anovezdare.cz
www.anobudelip.cz
f AndrejBabis

ANO BUDE LÍP

Sehnat pro Žďár zubaře se rovná...

(Dokončení ze str. 4)

Zubařům můžeme jen vytvářet podmínky

Mgr. Tomáš Augustýn, Ph.D.,
Koalice TOP 09 a Svobodní

Nejen v našem městě nyní končí, nebo brzy ukončí svoji praxi značný počet zubařů a nových nepřibývá. Podobný problém je v mnoha místech ČR, z čehož je patrné, že chyba není na straně města, ale státu.

Je to jen stát, který řídí vzdělávání na vysokých školách a Ministerstvo zdravotnictví, které zásadně ovlivňuje podmínky pro lékařskou praxi. A zubařina si nevede dobře, je to obor velmi náročný. Navíc svou roli hrají také pojišťovny, které neuzavíraly smlouvy s novými zubaři, místa byla obsazena nyní dosluhujícími a mladí lékaři proto volili jiné specializace.

Město může situaci ovlivnit jen minimálně a to vytvořením vhodných podmínek. Nedávno na polikliniku pořídilo nový moderní rentgen, teoreticky by mohlo pomoci snížením nájmem, ale to těžko přiláká některého zubaře, aby se přesunul ze své praxe do Žďáru.

Pohotovost, i když je jistě nepřijemné dojíždět za ní do Nového Města, vnímám jako plně dostačující. Ta má sloužit jen k opravdu akutním problémům a je obvykle bohužel nadužívaná.

Na druhou stranu stanice záchranné služby by měla ve Žďáře být, v některých případech opravdu rozhodují o záchráně života minuty a město s více jak 20 tisíci obyvateli by mělo být záchrankou pokryto.

Kdysi se, zřejmě v té době docela logicky, rozhodlo o umístění nemocnice v Novém Městě. Já bych si přál, abychom ji jednoho dne přesunuli do našeho města, to by bylo pro naše občany nejlepší řešení dostupnosti zdravotní péče.

Systém funguje dle zákonů určených politiky

MUDr. Radek Černý, klub ODS

Žďár, ani když vlastní budovu polikliniky, nemůže z podstaty zásadně nic ovlivnit. Dostupnost zdravotních služeb ve městě je jenom odrazem celostátní kondice zdravotnictví. Povinnost i kompetence má stát a Kraj. Systém funguje podle zákonů, které určují politici a tam je zakopaný největší pes.

Čekací doby v ambulancích jsou týdny i měsíce. Na některé plánované operace roky. Na Vysočině je jenom jedno oddělení a pohotovost ORL v Jihlavě. Z pěti atestovaných onkologů v Kraji jsou tři bez náhrady před odchodem do penze. Potřebujete dět-

ského psychiatra? Bez šance. Potřebujete rehabilitaci po úraze či operaci? Přijďte později, máme plno. Brzy odejdou přesluhující praktici a pediatrii do důchodu. Najít stomatologa je jako výhra v loterii.

Kraj loni uhradil nemocnicím 100 mil. provozní ztrátu. Letos bude potřeba přes 200 milionů. Kolik za rok? A co bude, až nebude z čeho brát v čase ekonomické krize? Ticho. Ticho léčí. V okresním Žďáru máme záchranky bez lékařů, protože v Evropě je to dle krajského náměstka běžné. To je typická extraliga v pokrytectví. Takové srovnání? Jen když se to hodí. Na většinu parametrů zdravotnictví vyspělé Evropy platí povinná mlčenlivost nebo třídní boj. Např. celkové výdaje na zdravotnictví jsou u nás podprůměrné. Spoluúčast pacientů, motivující k zodpovědnosti není u nás ani poloviční.

V Evropě je normální systém zdravotního připojištění či platby za nadstandardy. Tady se tváříme, že neexistují. Za to pěstujeme medicínskou turistiku. V počtech návštěv u lékaře jsme na špičce. Např. ve Švédsku je průměr na obyvatele zhruba 3x ročně, u nás 11x. Proč ne? Princip bufetového stolu nás k tomu vybízí. Nežijeme se, obcházejme, jen tak, vždyť je to zadarmo! Pak se zákonitě rozčilujeme, že jsou čekárny přeplněné. A na drahou léčbu se organizují sbírky.

Za deset let socialistického panování nebyl přijat základní strategický dokument, Zdravotní plán Kraje Vysočina. Je jasné proč. No, protože by musel popsat realitu a navrhnout logická, racionální, ale politicky nepopulární řešení. Ale tihle funkcionáři se usadili do funkcí za sliby proplácení třicetikoruny z krajského rozpočtu, tak to od nich nemůžeme čekat. Ono to kolabuje pomalu, tak nejvýhodnější je nechat systém samovolně upadat pod zaprášenými hesly: „My nic, to oni! My myslíme na obyčejné lidi! Myslíme to upřímně! Každý musí dostat to nejlepší a zadarmo!“ ... Ave Venezuela! Takhle jsme to chtěli, tak to máme. Tak se nerozčilujeme. Sluníčko svítí, ptáčky zpívají a zakrátko všude rozkvetne řepka.

Změnu záchranky s městem nediskutovali

Ing. Martin Mrkos, ACCA klub ŽĐÁR-ŽM

Je nepřesnost v tvrzení o - před pár lety ve Žďáře zrušené dětské lékařské pohotovosti. Ta byla zrušena ve druhé polovině 90tých let, čili před dvaceti lety.

1. Nedostatek stomatologů je, nicméně je relativní. Jde o jejich nerovnoměrné rozšíření v zemi. Zůstávají ve velkých městech, naopak nejhůře jsou na tom příhraniční oblasti a z kraje Vysočina. Problematické je získání smlouvy s pojišťovnou, proto mladí zubaři volí přímé platby za ošetření, to je pak hůře dostupné pro některé skupiny obyvatel. Paradoxně situaci nedostupnosti přispívá i zvyšující se kvalita

ošetření. Výrazně se prodloužila průměrná délka ošetření pacienta. Situaci monitorujeme a snažíme se zároveň vytvářet podmínky na poliklinice tak, aby případný zájemce o praxi měl kde pracovat.

2. Změna v zajištění přednemocniční neodkladné péče v regionu, čili v záchranné službě, bylo rozhodnutí Kraje Vysočina, jako město na to nemáme žádný vliv. Toto rozhodnutí jsme dostali na vědomí, nebylo s námi nijak prodiskutováno. Jen připomínám, že změna spočívá v zavedení setkávácího systému (RV systém), kdy původní model pro noční hodiny (složení osádky: záchranář, řidič, čili bez lékaře) se rozšířil i na hodiny denní.

3. Omezení lékařské pohotovostní služby je provozní a ekonomická racionalizace provozu. Plně ji supluje žurnální služba a v 10 km vzdálené novoměstské nemocnici urgentní příjem. Stále je to komfortně dostupná a profesionální péče pro žďárské občany.

S nepříznivou situací se nemohu smířit

Mgr. Ludmila Řezníčková klub ANO 2011

První otázkou je úbytek zubařů v našem městě. Tato situace mne velmi trápí. Jedná se však o celorepublikový problém. Město se snaží důsledky tohoto systémového nedostatku mírnit. Pro přilákání nových zubařů chceme vytvořit nejlepší možné podmínky. Např. nabídkou vhodných ordinačních prostor za velmi příznivou cenu.

Druhá otázka byla, zda město řeší snížení stupně rozsahu a obslužnosti záchranné služby. Tato situace je pro obyvatele našeho města velmi nepříznivá. Nemohu se s ní smířit. Jedná se ovšem o direktivní rozhodnutí Kraje Vysočina, který tak učinil i přesto, že pro záchranku užívá v městské poliklinice krásné prostory za výhodných podmínek. Úvodní článek zmiňuje zrušení dětské pohotovosti před pár lety. Dětská pohotovost byla ve Žďáře zrušena před dvaceti lety, není to téma tohoto času.

Žďár nad Sázavou je bohužel jedním z mála bývalých okresních měst, které nemá nemocnici. Já ale považuji nemocnici v Novém Městě za naši a takto k ní vždycky budu přistupovat. Rozumím rozhořčenosti našich občanů, ale nevidím jinou možnost, než prostě přijmout fakt, že kdysi dávno se nemocnice postavila v Novém Městě a naše poliklinika poskytuje tu nejvyšší péči, která je v jejích možnostech.

Ing. Jan Havlík, MPA (klub Změna 2018)

Nechtějme šetřit na zdraví

Nepříjemný stav stomatologické péče vnímáme stejně jako všichni občané města. Oceňujeme snahu PO Poliklinika vytvořit prostorové podmínky pro přestěhování stomatologické ordinace ze 4. ZŠ. Poskytnout prostory, uveřejnění nabídek na webu kraje a tlak na pojišťovny je patrně maximum, které reálně může město v této věci udělat. Tady nemůžeme vedení města nic vyčítat. Jeho kompetence jsou minimální.

Záchrannou službu ve městě prosadil v letech 2006 až 2008 bývalý starosta a krajský zastupitel Jaromír Brychta. Město pro RLP z krajské dotace 3,3 mil. Kč rekonstruovalo a následně vypůjčilo prostory v budově Polikliniky, kam se tato služba přestěhovala z Nemocnice v Novém Městě na Moravě a HZS na Jamské ulici. Organizaci a efektivitu záchranné služby můžeme posuzovat pouze na základě údajů poskytnutých Krajem Vysočina. Ta je podle našich informací a praktických zkušeností velmi dobrá a v poslední době jsme nezaznamenali problémy.

Redukci lékařské pohotovostní služby na Poliklinice na soboty, neděle a svátky s cílem ušetřit náklady, pokládáme za šetření na nesprávném místě, které snížilo úroveň zdravotních služeb ve městě. Městu se nepodaří změnit historicky vzniklou anomálii spočívající v existenci Nemocnice v Novém Městě na Moravě a musí maximálně využívat možnosti Polikliniky a nešetřit na zdraví svých občanů. -lko-

Tradiční pouti předchází...

(Dokončení ze str. 2)

„Umožněno bude i parkování na komunikaci z Libušína na Klafar, která bude v době pouti neprůjezdná“, říká Marie Šustrová. Pro chodce zůstane most průchozí. „V případě příznivých klimatických podmínek bude operativně umožněno parkování na travnatých plochách v ulici Libušínská (na tzv. hradech) a v ulici Sázavská“, dodává. Řidičům, kteří jinak využívají uvedená parkoviště v ul. Libušínská, připomíná nutnost vyklizení zmíněného prostoru do ranních 7.30 hodin v pondělí 13. 5.

Zrušené zastávky MHD

V poutovém týdnu (13. - 20. 5.) také dojde ke zrušení zastávek MHD v lokalitě. Zde je přehled.

Libušínská: linka č. 1 - nejbližší zastávka Studentská; **linka č. 4** - nejbližší zastávka Wonkova, Žižkova; **linka č. 5** - nejbližší zastávka Havlíčkovo nám.; **linka č. 8** - nejbližší zastávka Wonkova.

Libická: linka č. 1 - pro spoje č. 3 a 5 je zrušena pro druhý průjezd, pro spoj č. 2 je náhradní zastávkou Brodská, obch. domy; **linka č. 3** - náhradní zastávka Brodská, obch. domy; **linka č. 8** - náhradní zastávka Brodská, obch. domy. **Sázavská:** zrušena bez náhrady. -lko-

VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou
Studentská 1, 591 01 Žďár nad Sázavou

www.spszr.cz

VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou přijme od 1. 9. 2019
učitele elektrotechnických předmětů
a učitele informatických předmětů.

Požadujeme vysokoškolské vzdělání a znalost výpočetní techniky.

Žádosti včetně životopisu zasílejte na:

VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou, Studentská 1, 591 01 Žďár nad Sázavou
nebo na email posta@spszr.cz.

Z05-spšD

**Ředitel Domova pro seniory
Velké Meziříčí,
příspěvková organizace**

vypisuje výběrové řízení
na pracovní pozici

VŠEOBECNÁ SESTRA

Bližší informace
na www.domovvm.cz v sekci Volná místa

z05-vmm

Jak může europoslanec hájit české zájmy?

V roce 2014 jsem do Evropského parlamentu kandidoval s heslem „Hájíme české zájmy“. Od té doby jsem mnohokrát dostal otázku, co to vlastně znamená, a co jsem tedy konkrétně udělal. Pokusím se to proto vysvětlit.

Osobně za tím vidím tři oblasti témat. První jsem si nazval pomáhat českým občanům a firmám, druhou je podpora dlouhodobých stanovisek vlády a třetí je prosazování a řešení větších témat, které trápí většinu občanů nebo jde o nějaký strukturální problém.

K tomu, aby mohl europoslanec pomáhat českým občanům a firmám, je potřeba skutečně jezdit do regionů, osobně se zde s lidmi setkávat a firmy navštěvovat. Nikdy jsem se proto nevymlouval na to, že práce europoslance je jen příprava legislativy, přistupoval k dočasně získané pozici jako ke službě lidem a dělal věci navíc.

Když si zadáte mé jméno do google nebo navštívíte www.zdechovsky.eu, tak si i budete moci ověřit, že jsem za mandát pomohl desítkám lidí, firmám i neziskovkám. Ne všechny případy jsou tak známe jako třeba příběh paní Michalákové, které odebrali syny v Norsku nebo kauzy ve Francii neoprávněně sankcionovaných řidičů, brzy totiž skončily dobře, a příliš se tak o nich neví. Mnoho případů jsme s mým týmem ani

nemedializovali, protože naším cílem bylo pomoci, ne se chlubit. Můžete ale najít více o šťastném konci příběhu maminky Renaty Rolle, již jsem pomohl s dcerou ve Švýcarsku nebo příběh českého rabína Jaira R., jehož syna chtěly české úřady jen tak poslat do Francie, kde zrovna pobývala matka. Nebo více o případu válečného novináře Radana Šprongla, který byl ve vazbě v Thajsku a za pouhý převoz neprůstřelné vesty mu hrozilo až 5 let vězení.

Do podpory stanovisek vlády řadím třeba aktivní vzdor proti nesmyslným kvótám na běžence, odpor k protizbraňové směrnici, výraznou pomoc s vyjednáváním výjimky EIA, aby ČR mohla stavět nové dálnice z evropských dotací, nebo podporu Izraele. Toto vše byly zájmy ČR a byl jsem v nich naší vládě nadstandardní oporou.

Do třetí kategorie řadím třeba boj proti dvojí kvalitě potravin a dalších výrobků. Byli to lidovci, kteří téma prosadili k řešení a ukázalo se tak, že český hlas opravdu může být v EU slyšet. Ale k tomu potřebujeme mandát od občanů ve volbách. Čím bude silnější, tím více budeme moci za lidi z České republiky opět bojovat. Proto to nyní máte ve svých rukách. A věřte nebo ne, každý hlas může rozhodnout.

Tomáš Zdechovský,
europoslanec (KDU-ČSL)

z05-zdD

Teleflex

Žďár nad Sázavou

Pracujeme pro váš život
Přidejte se k nám!

**Jsme Teleflex,
globální dodavatel
lékařských prostředků.**

Přijmeme kolegy na tyto pracovní pozice:

- Procesní inženýr
- Inženýr kvality
- Plánovač výroby

- Výrobní operátor
- Uklízečka
- Brigádník - administrativa

Pošlete nám
životopis
a staňte se
součástí
našeho týmu.

www.prace-teleflex.cz kariera.zdar@teleflex.com

30. výročí sametové revoluce – květen 1989

První máj, únos letadla, Havel propuštěn

Žďárské noviny již popáté přináší seriál k letošnímu 30. výročí sametové revoluce. Zde je květen 1989 doma a v zahraničí.

■ Lenka Kopčáková

Pamatujete na květen 1989? Poslední první máj s mávátky a alegorickými vozy, poslední oficiality u sochy Rudoarmějce... Měsíc, kdy pražské metro slavilo, tatramatka získala zlatou medaili, česká kina ovládly Formanovy Vlasy a Václav Havel byl propuštěn z vězení...

Opět čerpáme ze vzpomínek a archivů žďárského dizidenta Víta Bohumila Homolky, z Kroniky města, ze Zpravodaje, z dobového tisku uloženého ve Státním okresním archivu Žďár nad Sázavou a webu Ústavu pro studium totalitních režimů a www.totalita.cz.

Pojďme si společně zavzpomínat.

Československo: Demonstrace na Václaváku

V Praze jsou prvmájové oslavy přesunuty z tradiční Letné na Václavské náměstí, které se zdá uhlídatelnější. StB má i tak napilno. Zatímco svou „brilantní“ češtinou řeční generální tajemník ÚV KSČ Miloš Jakeš, vprostřed náměstí se zvedá vlna odporu proti politice vlády. Odvážlivci rozvinují transparenty vyzývající k propuštění politických vězňů, dav skanduje „Svobodu, svobodu“... Bezpečnostní složky urychleně tlačí demonstranty z náměstí a pak je vyvážejí autobusy daleko za město. Brutálně zasahují proti skupině, která nese transparenty s hesly „Slovo mladým“, „Dodržujte právní řád“, „Vždy s úsměvem“. Mezi 113 zadržnými je osm cizinců, mezi nimi redaktor BBC.

Hold Američanům i Štefánikovi

V západních Čechách již 8. května odvážlivci uctívají památky amerických vojáků padlých při osvobození 11 % Československa.

Den předtím ve slovenském Bradle uctívá tisícovka aktivistů Hnutí za občanskou svobodu památku Milana Rastislava Štefánika, legionáře a prvního československého ministra národní obrany.

Havel propuštěn

Po čtyřech měsících ve vězení je Václav Havel podmíněčně propuštěn.

Seděl za podněcování k demonstraci v Palachově týdnu. Policie i čs. úřady obdržely tisíce protestů světové veřejnosti. Jen pár hodin poté Havla vítá na svobodě Alexander Dubček.

Přelomový průzkum

Postoj k politickým poměrům ve státě a k událostem Palachova týdne zjišťuje svým šetřením Ústav pro

výzkum veřejného mínění. Téměř polovina respondentů nepovažuje politický systém ČSSR za demokratický, dvě třetiny nepociťují možnost svobodně vyjadřovat své názory a více než polovina respondentů souhlasí s demonstrujícími v době lednového Palachova týdne.

Pokus o únos letadla

V historii čsl. civilního letectví figuruje řada únosů, při nichž zahynuly desítky lidí. Poslední pokus o únos letadla z ČSSR v éře komunistického režimu se odehrál 26. května 1989. Stalo se tak šest měsíců před pádem Železné opony a otevřením hranic.

Provedl jej recidivista Bohuslav Běhula, který si vyrobil maketu ručního granátu z moduritu a nastoupil na linku z Prahy do Karlových Varů. Krátce po startu se pokusil letoun Jak-40 unést do západního Německa. Netušil, že na linkách ČSA létají i příslušníci StB ozbrojení revolvami se speciálními náboji. Po výstřelu se náboj roztříštil a u zasažené osoby vyvolal kostní šok, ale neusmrtil. Tak paralyzuje i Běhulu. Ten vyfasuje 13 let vězení, ale v amnestii bude po pár letech propuštěn.

KULTURA, HUDBA, FILM

■ Do Žďáru se dostávají kazety s nahrávkami Originálního pražského videojurnálu. „OPJ vznikl na popud Václava Havla, jeho duší byla Olga Havlová,“ vzpomíná tehdejší muzikant ze žďárské Atomové Mihule V. B. Homolka. Jak vysvětluje, vydávaly se nahrávky o počtu 40-50 video kazet, které se dále kopírovaly. „Ve Žďáře jsme si je pouštěli např. u Zdenka Mácy, bubeníka Atomové Mihule,“ dodává.

■ Neoficiální Lidové noviny přináší zprávu o úmrtí slovenského signatáře Charty 77 zasloužilého umělce Dominika Tatarky.

Dále informují o prvmájové demonstraci na Václavském náměstí.

Stejně LN přináší obsáhlý rozhovor s budoucím scenáristou Jiřím Křižanem.

■ Gramorevue v seriálu Kdopak by se rocku bál uvádí přelomový článek o Knížákově Aktuálu (byl v té době tabuizovaný více než Plastici). „Dále jsou v článku zmíněni DG 307 i s fotografiemi hlavních aktérů. Tuto skupinu vytvořil líder Plastiků Mejla Hlávsa s básníkem Pavlem Zajíčkem. Na poslední stránce měsíčníku vychází informace o EP (formát mezi SP a LP) desce Oldřicha Janoty. Informuje také o kazetě MCH band,“ ohlíží se Homolka.

■ V Brně se koná festival Rock 89. ■ Hudebník Martin Kratochvíl (Jazz Q) zakládá firmu Bonton.

■ Skupina Queen vydává LP The Miracle, Public Image Ltd. Album „9“. ■ Čs. hudební rocková skupina „Půlnoc“ má povolení k turné po USA, kde ji publikum vřele vítá. ■ Začíná se točit oblíbený TV seriál Dobrodružství kriminalistiky.

TRIBUNA, transparenty nad hlavami a řečníci politici. Ve Žďáře ještě pieta u sochy Rudoarmějce. Májové dny v totalitním duchu byly k vidění naposled v roce 1989.

Zdroj: Vysočina 5/89', archiv SOKA Žďár n. S.

SCÉNA z legendárního muzikálu Vlasy. Zdroj: www.milosforman.com/cz

Formanovy Vlasy

Kina začínají promítat protiválečný muzikál oscarového režiséra Miloše Formana Vlasy. Jeden z jeho nejznámějších filmů byl natočen v roce 1979 podle stejnojmenného broadwayského muzikálu z roku 1968. Čeští diváci si museli počkat rovných deset let.

Festival filmů pro děti

V Gottwaldově se koná 29. ročník festivalu filmů pro děti.

V soutěžní přehlídce filmové tvorby pro nejmenší z roku 1988 diváci zhlédnou 10 celovečerních filmů a 33 krátkých animovaných filmů. Mezi nimi snímky Nefňukej veverko!, Cesta na jihozápad, Sedm jednou ranou...

Sovětská televize

Oficiálně od 7. 11. 1983 vysílá na 41. kanálu pražské frekvence Ústřední program Sovětské televize. To v rámci zahájení testování signálu sovětské televize z družice Stacionár.

V květnu 1989 přehled o programu sovětské televize přináší Týdeník Aktualit, což je tiskovina agen-

MILAN KNÍŽÁK v roce 89' s undergroundovou skupinou Aktuál.

Zdroj: archiv V. B. H.

tury Novosti v české mutaci. A na co se podívat? Ukázku vyhledal V. B. Homolka.

Program na pondělí: 6.35 Přehled kopané; 8.45 Na housle hraje M. Bezverchij; 16.00 Na půdě Sýrie-črta; 19.40 Reflektor pravdy; 20.55 Setkání s tiskem; 21.25 Koncert sólistů Státního akademického divadla SSSR; 20.35 Zprávy; 23.55 Klub filmových umělců; 1.25 Koncert vážné hudby. No nesledujte to...

TECHNICKÉ ZAJÍMAVOSTI

První bankomaty

V ČSSR se rozjel provoz prvních dvou automatů na peníze. To s téměř dvacetiletým zpožděním za západním světem. První bankovní automat má od ledna Praha, na jaře byl zprovozněn v Bratislavě.

(Pokračování na str. 12)

Cílem je navrácení tradic i duchovní prožitek

Žďárští nadšenci loni navrátili tradici Krojové pouti k patronu České země, sv. Janu Nepomuckému, uctívanému hlavně v době baroka. Na otázky ŽN odpovídá Stanislav Růžička ze spolku Putování za Santinim. Za pár dní se koná druhý ročník.

V čem vidíte největší význam navrácení lidové události?

Hlavním organizátorem je Římskokatolická farnost ve Žďáře 2. Vedle obnovení lidové tradice, která sahá tři století zpět,

nám jde také o to, ukázat, že žďárskou pouť najdete tam, kam skutečně patří. Tedy rozhodně ne pouze na Bouchálky.

Bude letos Krojová pouť v něčem jiná? Např. po loňských zkušenostech či na základě požadavků účastníků?

Teprve první pokračování ukáže, zda bude nastavený model fungovat i do příštích let. Museli jsme často vysvětlovat, že nám rozhodně nejde o další formální festival. Obnovená tradice jde ruku v ruce se zmíněnou duchovní sounáležitostí. Také proto byl k promluvě v poutním kostele přizván P. Miroslav Herold, Lic. SJ. Ten patří k největším znalcům života a odkazu sv. Jana Nepomuckého, a také už byl hostem Klášterních nocí.

Mohou se k procesí přidat i jed-

Foto: Lenka Kopčáková

notlivci v krojích?

Svatojánská krojová pouť je návratem k tradici z let, kdy kroje patřily k normálnímu oblečení poutníků. Národopisné soubory tuto tradici udržují, ale je mnoho rodin, kde jsou kroje ve skříních po babičkách. Řada jednotlivců na to přišla už loni a my věříme, že jejich příklad přivede i další.

Prekvapil vás něčím loňský první ročník Krojové pouti?

Upřímně nás překvapila vysoká účast jak krojovaných, tak i civilních poutníků. Důležitější ale byla skvělá atmosféra a opravdový duchovní prožitek, který si, jak věřím, většina účastníků odnesla s sebou domů. -lko-

NEJPŘESNĚJŠÍ MĚŘENÍ ZRAKU U OPTIK LÁTAL

WWW.OPTIKLATAL.CZ/NEJPRESNEJSI-MERENI-ZRAKU/

OPTIK
LÁTAL

budova polikliniky
Studentská 4
Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 690 271
e-mail: info@optiklatal.cz

WWW.OPTIKLATAL.CZ

PIVO
BALÓNOVÝ HOTEL A PIVOVAR RADEŠÍN
Z VLASTNÍHO PIVOVARU

BALÓNOVÝ HOTEL A PIVOVAR RADEŠÍN

Tel.: +420 733 747 001, +420 606 700 717
Radešín 11, 592 55 Radešín

www.balonovymotel.cz

hotel, pivnice, restaurace, školení, pivovar, oslavy, teambuilding, ubytování, svatby, školy v přírodě, lety horkovzdušným balónem

NOVÝ FIAT 500X.
ZAŽIJTE BUDOUCNOST. JIŽ DNES.

5 LET FIAT ZÁRUKA

OBJEVTE VŠECHNY JEHO VÝHODY JIŽ OD 349 900 Kč.

Kombinovaná spotřeba 4,2–7,0 l/100 km, emise CO₂ 112–168 g/km. Na všechny vozy se vztahuje 2letá zákonná záruka a navíc 3 roky s limitem do 100 000 km. Použitá fotografie je pouze ilustrační. Podrobné informace u prodejců a na www.fiat.cz.

fiat.cz

JAROSLAV JANÍČEK - AUTO JANÍČEK, Jánská 222, 592 31 Nové Město na Moravě
Tel: 566 618 346, E-mail: autojanicek.prodej@unet.cz
WWW.AUTOJANICEK.CZ

Bojové umění aikido formuje i duši

Ve čtyřech letech začal s hokejem, ale kamarádi ho přerostli. Dnes je mistrem a učitelem bojového umění Aikido, které vyučoval až v Norsku.

■ Lenka Kopčáková

To je Žďárák Radek Šípek. Měří sice něco přes metr sedmdesát, ale budí respekt nejen sportovní postavou. Z jeho pohledu má člověk pocit, jako by stále přehodnocoval situaci. Jinak se ale Radek rád směje. Naše setkání pepří různými příhodami.

„Rodiče aktivně sportovali a jako čtyřletého mě táta přihlásil do hokeje, ohlíží se. První smysl pro výkon, zodpovědnost a fair play jsem pochytal v hokeji i od nich.

Jenže v hokejovém týmu dorostu to měl jako drobný hráč stále těžší, a tak po 12 letech tréninku svoji hokejovou etapu ukončil. Sportem ale žil dál. V klášterské sokolovně tehdy 16letý kluk objevil oddíl karate. Když pak jeden z trenérů, Radek Graman, zorganizoval v roce 1996 seminář aikido a přivedl toto bojové umění poprvé do Žďáru, Radek měl jasno.

„Tehdy, před 23 roky jsem poprvé viděl aikido v akci a absolutně mě dostalo,“ vzpomíná. A nebyl sám. Oddíl Karate se přetransformoval na oddíl Aikido. Dodnes se Aikido pravidelně trénuje 3x týdně v tělocvičně 2. ZŠ pod sportovním klubem policie UNITOP SKP Žďár nad Sázavou, z.s., kde bojová umění zastupuje i oddíl Ju-Jitsu.

Žáci drží v realitě

„Mne osobně na aikidu baví řešení situací při obraně pomocí úderů, kopů, pádů i pák. A jsou ukončeny znehybněním, tedy i bez možností ublížení. Z karate jsme znali jen ukončení útoku, údery a kopy,“ říká Šípek. Vzpomíná, že v oddíle neměli žádného učitele, a tak s kolegy z karate coby začátečníci studovali aikido z dostupných knížek a videí. „Jezdili jsme na všechny možné semináře a snažili se pochytit co nejvíc,“ ohlíží se.

A co je vlastně aikido? Radek Šípek vysvětluje, že jde o novodobou obran-

SVĚ ŽÁKY Radek Šípek cvičí v obraně bez možnosti ublížení.

Foto: archiv R. Š.

né bojové umění, zformované na základě starých škol Bu-Jutsu (umění boje). Je to pohybová aktivita a současně cvičení směřující k rozvoji mentálních kvalit jedince i k zlepšení mezilidských vztahů. Mnozí z nás tuší, že o popularizaci aikida mimo Japonsko se především mediálně zasloužil americký herec Steven Seagal, který v tomto bojovém umění dosáhl úrovně 7. Danu.

„Díky své minulosti v karate kladu u žáků větší důraz na tvrdost a reálnější pojetí boje, aby je případný útok nezaschočil. Oproti jiným oddílům aikido jsme daleko tvrdší a praktičtější“ říká učitel. Při tréninku využívá principy z juda, karate, boxu a boje se zbraněmi - nožem, mečem a holí a snaží se žáky rozvíjet v principech aikida.

Aikido je cesta jedince

Šípek má v oddíle čtyři ženy, dva 11leté a dva 14leté kluky, ale i třeba dvoumetrové chlapy. „Ti se musí v tréninku přizpůsobit svým fyzickým možnostem. Se všemi žáky pracuji na pochopení principu obrany,“ říká učitel.

Na rozdíl od většiny bojových stylů není aikido bojový sport, ale bojové umění. Nezaměřuje se na co nejlepší dosažení výsledků v co mož-

ná nejkratším čase. Nekonají se zde soutěže, aby si sportovci vzájemně dokazovali, kdo je silnější, lepší nebo horší. „Trénink bojového umění je vždy cesta jedince, a i zde platí tradiční asijské moudro, že člověk je sám sobě největším nepřítelem, jelikož se musí učit zdravě překonávat neúspěchy, ale také se nenechat příliš unášet úspěchy,“ ztotožňuje se Šípek.

Hoši, máte problém...

Přiznává, že za život řešil dost konfliktních situací, do kterých se dostal. „Nebylo a není mým krédem se porvat, hlavně je problém vyřešit. To, že se mi dnes povede ukončit boj, než začne, pokládám za vrchol svého bojového umění,“ říká.

Ale občas se prý konfliktům vyhnout nedá. Vypráví příhodu, kdy šli po semináři vedeném japonským učitelem se svým žákem pozdě večer zpět na penzion. A proti nim dvojice. Slovní ataky, provokace, byli stále neodbytní.

„Já na ně: ‚Hoši, máte problém, jste jen dva.‘ Oni se smějí, ‚Ale vy jste taky jen dva...‘ ‚Ale tohle je můj student a toho nepočítám.‘ Tak jsem se představil, kdo jsem... Chvilku váhali,“ vypráví Radek Šípek.

Většinou prý útočníci, když zjistí,

že se jich člověk nebojí a mohli by narazit, kalkulují, co dál. „Výsledek je vždy nejasný. Ale tihle chlapi, jestli to prý mohou alespoň zkusit. Touto otázkou vlastně boj vzdali,“ konstatuje Radek. Zkusili to, dopadlo to dobře a žák měl svoji první reálnou zkušenost na ulici.

„Jako registrovaný v bojovém umění se však musím více než druzí snažit vyhýbat konfliktním situacím, protože i v případě přiměřené obrany na mě bude soud pohlížet mnohem tvrději. Vlastně 30 let se mlátím s lidmi na tatami,“ říká Radek se smíchem i s nadsázkou.

Rváči tu nemají co dělat

Nerad v bojových uměních a sportech vidí kluky, kteří jsou více rváči než bojovníci. „Vyhledávají konflikty, perou se v hospodách, chodí rádi na dveře (vyhazovači), kde mají nejvíc šanci vyzkoušet si to, co se naučili na tréninku,“ říká Šípek. Trenéři by podle něho takové žáky neměli podporovat a ukončit s nimi spolupráci. „Bojové umění nevyužívají, ale zneužívají,“ míní.

Sám Radek Šípek cítí k možným protivníkům respekt a úctu. Nikdy prý nemůže vědět, proti komu stojí, co umí a co má u sebe.

(Pokračování na str. 11)

CYKLO
Moravec

Wonkova 4
Žďár nad Sázavou
tel. 775 743 232

www.cyklomoravec.cz

Nabízíme k testování kola se sadou SRAM EAGLE, elektrokola s pohonem BOSCH, SHIMANO, BAFANG.

Kompletní diagnostika elektrokol s pohonem BOSCH a SHIMANO.

Bojové umění Aikido formuje...

(Dokončení ze str. 10)

„Můj skoro šedesátiletý asistent, trenér Fanda nebo i japonští mistři jsou drobnější chlapi než Evropani. Nemají snad ani 70 kg. Bojovému umění se věnují léta. Není to na nich úplně vidět a kdekdo si na ně může troufnout. Pak většinou následuje překvapení,“ směje se trenér.

Umění meče

Radek Šípek má momentálně 4. mistrovský stupeň Aikido Aiki-kai.

Prozrazuje, že z tradičních japonských zbraní má nejraději meč.

V tu chvíli se asi většina z nás vybaví samurajský meč katana. Na to Radek vysvětluje: „Při cvičení zvaném kata, nebo proti sobě, trénujeme s dřevěným mečem bokenem, cvičnými kovovými meči iaito, aby nedošlo ke zranění. Teprve zkušenější mohou přejít k ostrému meči Shin-ken.“

Sní o cestě do kolébky aikida

Žďárský učitel bojového umění má svůj sen. Ještě totiž nebyl v Japonsku. Pravidelně však trénuje s japonskými učiteli v ČR a po Evropě. „Chtěl bych se podívat do kolébky aikida, kde žil zakladatel tohoto umění Morihei Uešiba. Probíhají zde veřejné tréninky - stačí se jen převléknout do kimona a vstoupit...“ těší se.

Ví ze zkušenosti ostatních, že

Z TRADIČNÍCH japonských zbraní má Radek Šípek nejraději meč.

Foto: archiv R. Š.

českým aikidistům se v této zemi dostává určitého zázemí od japonského učitele, u kterého se také trénuje. „Japonštinu zvládám pasivně, spíš znám mrak japonských slov, frází a výrazů, které potřebuji k výuce bojového umění. Ale písmo a kaligrafie? Ty mi připadají jako rozsypaný čaj,“ směje se Šípek. Dostal dobrou radu, že lépe se soustředit na angličtinu, kterou většina Japonců dobře ovládá.

Radek Šípek má dálkově vystudovanou vysokou školu technické-

ho a metalurgického směru, nyní však podniká v úplně jiném ranku – ve finančním poradenství. Bojové umění a sport je, a vždy bude, součástí jeho života.

Nic není nemožné

A Radkovy sny? Nejen na cestě bojového umění si jde za jasnými cíli. „Mou první metou bylo nosit jako pokročilý aikidista při tréninku hakamu (myslí tím dlouhou černou suknici) ...A dále získat mistrovský stupeň. V té době, roku 1996, kdy byl založen oddíl Aikido, se zdálo téměř nemožné, že by se mohlo něco takového uskutečnit. A stalo se už čtyřikrát...“ říká. A cesta pokračuje. Plán a cíl už má Radek i pro 5. Dan.

Coby učitel však dnes většinou už při tréninku hakamu nenosí. To aby studenti viděli každý jeho pohyb. Jak vysvětluje, suknice v boji skrývá pohyb nohou.

Radek Šípek působí jako instruktor po celé ČR, nejdále vedl mezinárodní seminář v norském Harstatu. „V Česku cvičíme aikido pod Bohemia Aikikai, jsem čelní představitel Fukushima stylu Aikido Nishio Ryu. Máme odhadem do dvě stě členů z osmi oddílů,“ informuje. Oddíly mezi sebou nemají žádnou rivalitu. Naopak, vzájemně se podporují pořádáním seminářů pro své žáky.

A životní krédo Radka Šípka? „Nic není nemožné,“ říká na závěr.

Farčata se mění před očima

Koncem dubna poblíž Jermárova jezu se otevřelo nové volnočasové centrum pro děti. Je přestavbou bývalé vodárny za 13 mil. Kč, k čemuž město získalo dotaci přes 8 mil. Kč.

Centrum slouží skautům z Junáku a přístavu Racek, dále organizaci Duha, zaměřené na výchovu dětí k ochraně přírody.

Farská humna se mění. Kdysi udržované sečené louky, posléze bažina a skládka stavební sutí. Před 11 lety zde město začalo budovat vícegenerační park za téměř 12 mil. Kč.

Současně se v parku rýsují další zpevněné a zakruhované komunikace pro aktivní využití. Doplní je veřejné osvětlení a další terénní úpravy. Akce v objemu 2 mil. Kč má být hotová do tří měsíců. Dle návrhu městské architektky krajinářky Lucie Radilové přibudou v parku další vzrostlé listnáče. Výsadbu sponzoruje a provede místní zdravotnická firma.

V rámci dotačně podpořených staveb žďárských cyklostezek se v okraji parku staví lávka přes řeku Sázavu a na ni naváže cyklostezka po ulici 1. Máje (směrem k Modrému hřišti).

Do prázdnin také na břehu Sázavy vyroste pobytové molo. Vzniká v režii spolku Žijeme Žďárem a získaného grantu od Nadace Proměny.

Jak na vydat ŽN uvádí starosta Martin Mrkos, zokruhování stezky na Farčatech bude hotové do 8. června, takže nenaruší oslavy Dne Žďáru v parku. Stavba lávky probíhá mimo dějiště oslav.

-lko-

TANEČNÍ ŠKOLA **TREND** - JIŘÍ A MARCELA ČERNÝCH
Termesivy 100, Havl. Brod, mob: 604 795 221, 725 406 290

TANEČNÍ

V DOMĚ KULTURY VE ŽDÁŘE NAD SÁZAVOU

TŠ TREND zahajuje zápis do podzimních základních kurzů tance a společenské výchovy pro rok

2019

Zápis bude prováděn pouze ve středu a v pátek
počínaje 10. 5. 2019 do 29. 5. 2019

v Domě kultury Žďár nad Sázavou - 1. patro, boční vchod
vždy od 14.00 do 16.30 hod.

Po tomto termínu na telefonu 604 795 221, 725 406 290.

VYUČUJÍ - Jiří a Marcela ČERNÝCH

několikanásobní finalisté MR

ve standardních tancích,

učitelé tance a společenské výchovy

PŘIHLÁŠKY K DISPOZICI

PRO JEDNOTLIVCE - na vrátnici DK Žďár nad Sázavou
v odpoledních hodinách
ve foyer Turistického infocentra Nám. rep. 24, Stará radnice
- na telefonu 604 795 221, 725 406 290
- **www.ts-trend.eu**

VEŠKERÉ DALŠÍ INFORMACE NA TELEFONNÍM ČÍSLE
604 795 221, 725 406 290

TĚŠTE SE NA NÁS, TĚŠÍME SE NA VÁS A NA PĚKNÉ TANCOVÁNÍ

Lesníci soutěžili na lyžích

24. ročník lyžařských soutěží lesníků ČR
se uskutečnil v Novém Městě na Moravě.

Ve dnech 24.-27. 1. 2019 proběhl 24. ročník lyžařských soutěží lesníků ČR. V novodobé historii uvítalo Nové Město na Moravě lyžaře lesníky poprvé. Obří slalom – Dvoukolového závodu se zúčastnilo 115 závodníků ve 12 kategoriích. Běh se střelbou – V minutových intervalech po dvou vystartovalo do závodu 153 závodníků, kteří byli hodnoceni ve 13 kategoriích. Všechny kategorie kromě nejmladších dětí absolvovali střelbu z laserových pušek – 5 ran vstoje s oporou. Za každý chybený terč musel závodník objet jedno trestné kolo v délce 150 m. Ženy jely 2x trať 2,5 km. Muži ji museli zvládnout 4x. Při slavnostním vyhlášení výsledků na hotelu Medlov bylo poděkováno sponzorům, především generálnímu partnerovi závodů Lesům ČR, s.p. Všichni sponzoři a kompletní výsledky 24. ročníku LSL ČR jsou uvedeny na www.sportlesniku.cz.

z05-lesm

sport
HIGHLAND

**Největší výběr
elektrokol**

Žďár nad Sázavou, ulice Palachova

První máj, únos letadla, Havel propuštěn

(Dokončení ze str. 8)

Teprve až po roce bude mít bankomat Brno a Žďár n. S. se prvního bankomatu u České státní spořitelny dočká 1. 12. 1991.

Platební karty s magnetickým záznamem umožňovaly denní výběr do 1.000 korun. Veřejnost byla k novince zprvu rezervovaná.

30. výročí sametové revoluce

Tatramatky rodeo...

Na jubilejním, 20. ročníku Mezinárodního veletrhu spotřebního zboží v Brně je představena žhavá novinka popradského podniku – pračka Tatramat 246-mini s vrchním otevíráním, která přesně pasuje do mrňavých panelákových koupelen. Pojme 4,5 kg suchého prádla a má 15 pracích programů, včetně programu na vlněné prádlo a úsporného praní. Zkrátka hit. Když pračka získá na veletrhu zlatou medaili, vypukne šílenství. Tatramatku 246-mini lze koupit jen na poradník.

Pračky dokonce figurují v hitu Richarda Müllera. „...tatramatky rodeo, zas mieša sa tu s operou, všetko počuť cestou po schodoch...“

Metro patnáctileté

Pražskému metru je rovných 15 let. Provoz zahájilo 9. května 1974. Technické muzeum Brno pořádá v KD ROH Dopravních podniků hl. města Prahy výstavu „Všechna metra světa“. Zachycuje historii, technické problémy i české plány rozvoje metra coby nejmodernějšího prostředku MHD v dalších velkoměstech.

TATRAMATKA -mini získala zlatou medaili na veletrhu v Brně.

Zdroj: návod k použití pračky

Závod míru třemi státy

Smyslem slavné etapové soutěže Závod míru je upevnit vztahy mezi státy a je prestižní akcí socialistického bloku. Trasa z Varšavy přes Berlín až do Prahy měří 1.927 km a cyklisté ji zdolají na 12 etap. Závod míru vyhrává závodník NDR Uwe Ampeler.

Zahraničí:

Maďarsko uvolňuje hranici

Maďarsko začíná odstraňovat ochranné systémy ze své hranice s Rakouskem. Janos Kádár, přední maďarský komunista je uvolněn ÚV Maďarské strany dělnické ze všech svých funkcí.

Na scéně Gorbačov

Svět sleduje Michaila Sergejeviče Gorbačova, který je 25. kvě-

FESTIVAL dětských filmů s logem medvídků od kreslíře Michala Zemana.

Zdroj: Vysočina 5/89

na 1989 zvolen 1. předsedou Nejvyššího sovětu SSSR. Legendární perestrojkou (reformou ekonomiky) a glasností (politikou otevřenosti) se pokouší o změny k lepšímu fungování sovětského, komunistického a politického systému a k ukončení studené války. To však povede k rozpadu KSSS i sovětského impéria, které zanikne 26. 12. 1991. V březnu 1990 je Gorbačov zvolen jediným prezidentem Svazu sovětských socialistických republik, v říjnu 1990 obdrží Nobelovu cenu za mír.

Náměstí Nebeského klidu

Na pekingském náměstí Tchien-an-men už od dubna diskutují zprvu stovky, pak tisíce studentů, akademiků a intelektuálů o zavedení demokratických svobod. Protesty vrcholí v polovině května, kdy v Číně po čtyři dny pobývá generální tajemník ÚV KSSS Michail Gorbačov. S jeho podporou studenti počítají. Již tisícovka lidí drží hladovku na podporu svých požadav-

ků. Na placu už je přes dva miliony Číňanů.

Komunističtí hodnostáři mají strach, že nepokoje ohrozí vedoucí úlohu strany. Do Pekingu povolají armádu a vyhlásují stanné právo.

Gabčíkovo-Nagymaros v ohrožení

SPOLEČNÉ vodní dílo na Dunaji.

Zdroj: sk.wikipedia.org

Práce na výstavbě společného vodního díla na Dunaji zastavuje maďarská vláda. Rozhodla se tak v době politických změn v zemi.

Porušuje tím bilaterální smlouvu mezi ČSSR a MLR z roku 1977 o výstavbě a provozu Soustavy vodních děl Gabčíkovo – Nagymaros.

Stavba běží od jara 1978 a účelem vodního díla je ochrana před katastrofickými povodněmi.

Čsl. vláda se proti maďarskému kroku rázně ohradí a označí jej za porušení dvoustranné dohody. Charta 77 vydává dokument o vodním díle Gabčíkovo – Nagymaros, podepsáni jsou mluvčí Dana Němcová, Tomáš Hradílek a Saša Vondra.

Slovensko nakonec stavbu musí dokončit samo. Ta vejde ve známost jako Gabčíkovo (zkratka VDG) vodní dílo na Dunaji. Sporem sousedních republik se zabývá mezinárodní soudní dvůr v Haagu. V září 1997 vynáší rozsudek, že Maďarsko nebylo způsobilé v roce 1989 pozastavit a později opustit jemu přidělené práce na vodním díle.

Jak jsme ve Žďáře žili v květnu 1989

Květen 1989. Město slaví Svátek práce, Harusák začal oficiálně vysílat a žďárští poslanci řeší nedostatek očních a zubních lékařů.

■ Lenka Kopčáková

Čerpáme z Kroniky a Zpravodaje města, zápisků pamětníka V. B. Homolky a z dobových tiskovin Žár, Vysočina a Rovnost poskytnutých Státním okresním archivem ve Žďáru n. S.

■ Je první máj a od časného rána zve městský rozhlas i dechovky v ulicích k oslavám Svátku práce. Jak Zpravodaj hrdě líčí, „...z pěti seřadišť přichází obyvatelé města i okolí na Gottwaldovo náměstí, aby svou účastí vyjádřili postoj k politice strany a odhodlání zvýšenou pracovní i politickou aktivitou naplnit cíle přestavby...“

■ Region dostává dar k prvnímu máji v podobě vysílače 2. TV programu na Harusově kopci u Nového Města n. M. Zkušební provoz začal o

Vánocích, ale anténní systém musel být vyladěn. Nyní je vysílač slavnostně předán Oblastní správě radiokomunikací.

■ Osm lidí ze Žďárska přebírá státní vyznamenání. U příležitosti májových dnů a 44. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou jej prezident ČSSR propůjčuje nejlepším pracovníkům a kolektivům JM kraje.

■ Ve Žďáře se koná pietní akt. U pomníku Rudoarmějce drží čestnou stráž pionýři, svazáci, příslušníci ČSLA, LM a SNB. Je položeno 14 věnců rudých květů a rudá hvězda. Památce rudoarmějců se pokloní delegace okresních a městských stranických orgánů.

■ Svě „ano“ si na Staré radnici řeknou čtyři snoubenecké páry. Narodí se 34 dětí, významné jubileum oslaví 26 Žďáráků, nejstarší žena ze Světnova je narozená v květnu 1897. Zemře 13 občanů.

■ V květnu se zvýší počet pracovníků žďárských drobných provozoven ze 17 na 36 a bude ustavena organizace Drobné provozovny MěNV.

■ Slavnostním koncertem Janáčkova kvarteta si Horácká galerie připomíná 25 let svého trvání (1964). Od roku 1972 sídlí v novoměstském zámku.

■ Pramenitá voda – symbol života. To je nový podtext starého horáckého obyčeje, kdy děti otevírají studánky. Slavnost se koná u Stříbrné studánky na Žákově hoře a k fanfá-

ram lesních rohů a folklórnímu programu zazní i bilance v ochraně a tvorbě životního prostředí.

Zástupce ONV Mojmir Klas informuje, že obyvatelé Žďárska v roce 1988 na ochraně přírody odpracovali přes 80 tisíc brigádnických hodin, vysázeli 59 tisíc dřevin a obnovili 56 studní a 40 studánek. U dalších 400 provedli údržbu.

Ve městě chybí oči a zubaři

V úseku poskytování zdravotní péče v okruhu působnosti MěstNV Žďár n. S. se vyskytuje řada problémů v technickém zabezpečení zdravotnických zařízení, v získávání odborných lékařů, zejména oborů oční a zubní...

Tak se můžeme dočíst ve zprávě tehdejšího Zpravodaje o plenárním zasedání MěstNV ve Žďáru n. S. z 18. 5. 1989.

Žďárští poslanci se rozhodli úseku zdravotnictví věnovat trvalou pozornost a přijali usnesení ke komplexnímu rozboru poskytování zdravotní péče s výhledem do roku 1995.

Plenární zasedání uložilo radě MěstNV přednostně zajišťovat byty pro lékaře, zvláště u zdravot. oborů, kde je neúnosný stav. Radě ONV poslanci doporučili projednat možnosti technického dovybavení polikliniky, zabezpečit prostřednictvím Okresního ústavu národního zdraví odborné lékaře pro obory oční, dětské oční, posudkové a zubní v potřebném počtu, včetně mzdových prostředků. Dále žádali projednat možnost posílení pohotovostní služby první pomoci v období rekreační sezóny.

-lko-

Služby

Angličtina a němčina

■ Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí. Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v rozsahu 18 výukových bloků a před zahájením máte možnost účastnit se zdarma 2 následových hodin. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English. Systémový jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Cvičení

■ Studio Formička, Horní 30, hotel Fit, Žďár n. Sáz.
Tvarování postavy, odbourávání tuku v podtlaku Vacushape, cvičení na rekondičních lavicích, celotělové zábaly, lymfodrenáže, solárium.
www.studioformicka.cz, tel. 566 626 130, 604 231 229

Finanční služby

■ Půjčím peníze 777015536
Hotovostní půjčka 724458322
Rychlé peníze 604526897
Půjčím ihned 732139541
Peníze na ruku 777 613 877

Krejčovství

■ Krejčovství Dita Horká. Jamská 30, Žďár nad Sázavou. Návrhy a šití na míru, stříhová služby, úpravy a opravy oděvu.
Tel: 608 645 449

Geodetické práce

■ Ing. Petr Novák, kancelář č. 617, Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou, tel.: 732 207 358, e-mail: gp.novak@seznam.cz
Geodetické práce pro katastr nemovitostí a pro výstavbu. Zaměřování pozemků a staveb, vytyčování hranic, podklady pro projekty, zaměř. skut. provedení staveb.

Kamenictví

■ Kamenictví Cafourek, Jamská 1670/30, 591 01 Žďár nad Sáz., Tel: 603 293 136 www.kamenictvicafourek.cz, Pomníky – urnové, 1 a 2 hroby, přírodní materiály. Nápis a opravy písma. Doplnky: žula, nerez, bronz. Renovace pomníků.

Klimatizace

■ KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA
Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly. www.svetklimatizaci.cz
Tel.: 728 385 371
Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

Knihařství

■ Knihařství Kubičková, Horní 2, Žďár nad Sázavou, tel.: 566 622 164, 607 778 849, po-čt 8-15 hod.
Vazby diplomových prací, časopisů, zhotovení kronik, opravy starých knih. Paspertování a rámování obrazů.

Malíři

■ MALBEST, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou, tel: 603 225 457-8. Veškeré malířské a natěračské práce včetně úklidu. Nátěry fasád včetně lešení. Protipožární nátěry včetně atestu, drobné zednické práce.
www.malbest.estranky.cz

■ Chromý Pavel, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, nátěry. Malby včetně úklidu. Nátěry oken, střeš, dveří, fasád. Drobné zednické a obkladačské práce.
e-mail: pavelpajos@seznam.cz

Masáže

■ Mgr. Sabina Kopčáková, Dolní 11, Žďár nad Sázavou, tel: 605 747 482. Masáže, lymfatické masáže, lymfoven, cvičení Pilates, ZDTV přijímáme poukazy Ždas, Sodexopass, unišek.
www.anibas-masaze.cz

Počítače

■ Radek Pátek servis IT a ELEKTRONIKY počítače, notebooky, tablety, telefony, televize, rekordéry, převod VHS,atd., možnost vyzvednutí u Vás. Mobil:777 853 010, email: patekradek@seznam.cz

Prodej pevných paliv

■ UHLOPARK KŘEŠŤAN rozváží kvalitní bílinské uhlí za nejnižší ceny v okolí Žďáru n.S.
Skládáme až do vzdálenosti 7 m a výšky 2 m. www.krestan-uhli-sterky-pisky.cz
Tel: 733 536 004, e-mail: rudolfkrestan@seznam.cz

Satelit, televize

■ Satelitní dotace
Montáž nové paraboly za 300 Kč nebo nalažení karet se 100 programy od 149 Kč měsíčně.
Tel.: +420 778 527 899
www.satelitnidotace.cz

Servis plastových oken

■ SERVIS A OPRAVY PLASTOVÝCH OKEN. Kompletní servis a opravy plastových oken a dveří, seřizování, výměna skel, zabezpečení oken proti vloupání, stínící technika.
servisoken@email.cz, tel: 724 047 444, www.servisoken.eu.

Truhlářství

■ Josef Havelka - zakázkové truhlářství. Výroba, montáže a opravy kuchyní, nábytku, atyp. stavebně - truhlářských výrobků. Soustružení dřeva.
Žitná 20, Žďár nad Sáz. 5, tel: 607 574 429, e-mail: josef-havelka@centrum.cz

Tiskárny

■ Tiskárna UNIPRESS s.r.o., Jamská 57, průmyslová zóna, Žďár nad Sázavou. Tiskneme letáky, tiskopisy, katalogy, obálky, brožury, knihy, vizitky, samolepky, plakáty, pozvánky...
Grafické zpracování, výsek, ražba, číslování, perforace, knižní vazby. Diplomové práce – tisk a vazba.
Tel.: 776 770 372, www.unipress-zr.cz

Účetnictví

■ Nabízím vedení účetnictví, zpracování DPH, kontrolní hlášení, kompletní daňovou evidenci a zpracování mezd.
Dagmar Munduchová, Bohdalo 267, mob.: 723 809 559, e-mail: d.munduchova@seznam.cz

Vysokozdvížná plošina

■ Vysokozdvížná plošina – 8 m / 1.500,- Kč / den – bateriová, samopojížděcí. Tel: 731 485 462, 737 446 084

Úklidové práce

■ BLESK s.r.o., Vnitřní 13, Žďár nad Sázavou, tel: 566 626 257, 737 446 084. Úklidové práce. Stálé a nárazové úklidy. Půjčovna strojů na čištění koberců. Čištění interiérů aut / 590,- Kč. Výškové práce. Hodinový manžel (zámečnické práce).

Zahradnictví

■ Zahradnictví u Chlubnu nabízí: okrasné stromky a keře, borůvky, sadbu zeleniny, voskovky a balkonové květiny. Vypracujeme projekty a realizace zahrad.
Otevřeno: 7,30-17,30, tel. 607 285 194, 724 960 317, www.uchlubnu.cz

Zednické práce

■ Zednické práce - František Toman, tel.: 604 64 84 69, veškeré zednické práce, novostavby, rekonstrukce, půdní vestavby, koupelny, sádkokartony, ploty, zámkové dlažby. www.zedniczdar.cz

Žaluzie

■ Bednář Svatopluk, prodej – montáž - servis kompletního sortimentu stínících techniky včetně garážových vrat, sítí proti hmyzu a těsnění.
Tel: 608 111 995, www.zaluzie-bednar.cz

PRO LEPŠÍ EVROPU

KDU-ČSL

www.pavelsvoboda.com

Pavel Svoboda

lídr kandidátky pro volby do EP 24. a 25. 5. 2019

PODPOROVATELÉ

Zadavatel a zpracovatel: KDU-ČSL

Inzerujte Čte nás
ve Žďárských víc než
novinách 30 000
čtenářů

Kontakt: Markéta Mayerová
mob.: 732 235 415
e-mail: nzr.reklama@centrum.cz

Kino Vysočina

Čtvrtek 2. května

19.30 **MOJE STOLETÍ** - Dokument (Česko 2019, 2D)

Pátek 3. května

17.00 **LÁSKA NA DRUHÝ POHLED** - Komédie (Fran. 2019, T 12+ 2D)
19.30 **AVENGERS: ENDGAME** - Akční Sci-Fi (USA 2019, ČD 12+ 2D)

Sobota 4. května

14.30 **TERORISTKA** - Drama-komedie (Česko 2019, 12+ 2D)
17.00 **ŽENY V BĚHU** - Komédie (Česko 2019, 2D)
19.30 **ŘBITOV ZVÍŘÁTEK** - Horor (USA 2019, T 15+ 2D)

Neděle 5. května

14.30 **UGLYDOLLS** - Animovaný rodinný (USA 2019, ČD 2D)
17.00 **THE BEACH BUM** - Komédie (USA / Fr. / V. Brit. / Švýc. 2019, T 15+ 2D)

Čtvrtek 9. května

17.00 **(KLIMT & SCHIELE - ERÓS A PSYCHÉ)** - Dokument (Ital. 2018, T 2D)
19.30 **TERORISTKA** - Drama-komedie s Ivou Janžurovou v hl. roli (Česko 2019, 12+ 2D)

Pátek 10. května

19.30 **AVENGERS: ENDGAME** - Sci-Fi, opakování.

Sobota 11. května

14.30 **POKÉMON: DETEKTIV PIKACHU** - Animovaný rodinný (USA / Jap. 2019, ČD 2D)
17.00 **AFTER: POLIBEK** - Romantický (USA 2019, T 12+ 2D)
19.30 **AVENGERS: ENDGAME** - Sci-Fi, opakování.

Neděle 12. května

14.30 **POKÉMON: DETEKTIV PIKACHU** - Animovaný, opakování.
17.00 **SNĚŽÍ!** - Poetické drama (Česko 2019, ČD 12+ 2D)

Čtvrtek 16. května

17.00 **MŮJ NOVÝ ŽIVOT** - Dokument (Česko 2019, ČD 2D)
19.30 **Filmový klub: MODLITBA** - Drama (Franc. 2018, T 15+ 2D)

Sobota 18. května

17.00 **ŽENY V BĚHU** - Komédie, opakování.
19.30 **AVENGERS: ENDGAME** - Sci-Fi, opakování (ve 3D).

Neděle 19. května

14.30 **V OBLACÍCH** - Animovaný (Němec. 2019, ČD 2D)
17.00 **JOHN WICK 3** - Akční krimi (USA 2019, T 15+ 2D)

Středa 22. května

17.00 **Film s přednáškou: VŠE O ŽIVOTĚ PO ŽIVOTĚ** - Dokument (Čes. / Slov. / USA / Rusko 2017, ČD 2D).

Čtvrtek 23. května

14.30 **Bio senior: TERORISTKA** - Drama-komedie s I. Janžurovou, opakování.
17.00 **JOHN WICK 3** - Krimi, opakování.
19.30 **BOLEST A SLÁVA** - Drama (Špan. 2019, T 12+ 2D)

Pátek 24. května

17.00 **ALADIN** - Fantasy muzikál (USA 2019, ČD 2D)
19.30 **SYN TEMNOTY** - Mysteriózní horor (USA 2019, T 15+ 2D)

Sobota 25. května

14.30 **ALADIN** - Fantasy muzikál,

opakování.

17.00 **Daddy Cool** - Komédie (Fran. 2017, ČD 12+ 2D)

19.30 **ŘBITOV ZVÍŘÁTEK** - Horor, opakování.

Neděle 26. května

16.00 **FILM NA SLEPO PRO DOSPĚLÉ** - Nevíte, na co jdete, nic neplatíte, můžete odejít. Kdo zůstane, zaplatí do klobouku částku, na kterou si film sám cení!

18.00 **AVENGERS: ENDGAME** - Sci-Fi, opakování (ve 2D).

Čtvrtek 30. května

17.00 **TRANZIT** - Drama (Něm. / Fran. 2018, T 15+ 2D)
19.30 **ROCKETMAN** - Životopisné hudební drama (V. Brit. / USA 2019, T 12+ 2D)

Pátek 31. května

17.00 **ZLO S LIDSKOU TVÁŘÍ** - Životopisné krimi (USA 2019, T 15+ 2D)
19.30 **ROCKETMAN** - Hudební drama, opakování.

Sobota 1. června

14.30 **GODZILLA II, KRÁL MONSTER** - Akční Sci-Fi (USA 2019, T 12+ 2D)

17.00 **ROCKETMAN** - Hudební drama, opakování.

19.30 **MÁMA** - Horor (Špan. / Kana. 2013, T 12+ 2D)

Neděle 2. června

14.30 **HLEDÁ SE YETI** - Animovaný (USA 2019, ČD 2D)
17.00 **ROCKETMAN** - Hudební drama, opakování.

Regionální muzeum

Velikonoc na Horácku

Ještě do 19. 5. lze na Tvrzi obdivovat starobylé jarní obyčeje z Vysočiny. Víte třeba, co je velikonoční rahno, vrkoč či kalvárie? „*Nepochybně budete překvapeni, jak vypadal pašijový průvod, kde uvidíte Pejchu nebo Obžerství*“, zve historik Miloslav Lopaur. Děti si mohou vyzkoušet řehtačky, klapačky a hračky.

Výstava zachycuje i tradici Filipojaskubské noci a další lidové zvyky. Víte třeba, že na Sazometnou středu (ta byla letos 17. dubna) se pořizovalo nové koště, a to staré posloužilo právě při pálení čarodějnic? Otevřeno je denně mimo pondělí (9.00–12.00 a 12.30–17.00).

-red-

Kultura Žďár n. S.

Program na květen 2019

■ Pořady pro děti

Dětské divadelní předplatné
St 22. 5. 9.00 a 14.00; Čt 23. 5. 8.45 a 11.00, Městské divadlo / Divadlo Drak, Hradec Králové
MAKOVÝ MUŽÍČEK. Trvá 50 minut

Ne 26. 5. 10.00, kino Vysočina
ŠTÍSTKO A POUPĚNKA - JEDEME NA VÝLET: Motýlek a víla, společné písničky, pohádky a tanec.

■ Divadla

DP ŽLUTÉ: **Pá 3. 5. 19.00**, Měst. divadlo / Divadlo Kalich Praha
TITANIK - Vtipná parodie pro dva komiky. Režie J. Nvota, hrají F. Blažek a M. Vladyka.

DP ZELENÉ: **St 15. 5. 19.00**, Měst.

divadlo / Divadlo Radost Brno

STRAKONICKÝ DUDÁK - Vydá se do světa, aby zbohatl a mohl si vzít svou milou Dorotku. Režie V. Peška, hrají, tančí a zpívají herci divadla Radost.

DP KOMORNÍ: **St 29. 5. 19.00**, Městské divadlo / Divadlo Bez zábradlí Praha
BLBEC K VEČERÍ - Bláznivá francouzská komedie ve stylu „kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá“ Režie J. Menzel. Vyprodáno!

■ Koncerty

Čt 16. 5. 19.00, Café u tety Hany
JIRÍ ČERNÝ - ROCKOVÁNÍ.

■ Besedy

Čt 9. 5. 19.00, Zkušebna Dům kultury
MEDITACE - Tajemství zdravého života. Přednáška o meditaci a zdravém způsobu života s navazujícím bezplatným kurzem praktických cvičení. „Život není odpočinek, ale dynamický proud kosmické energie.“ - Sri Chinmoy (1. lekce 14. 5.; 2. lekce 23. 5.; 3. lekce 30. 5. v 19.00).

Ve Žďáře otevírá semínkovna

Víte, že za posledních skoro sto let zmizelo až 75 % odrůd zahradních plodin? Stále více nadšenců po celém světě se snaží obnovit tradici semínkaření, kterou lidstvo uchovávalo po celá staletí.

■ Lenka Kopčáková

Od května se k projektu přidává i žďarská knihovna. Zachování biodiverzity můžeme totiž podpořit tím, že budeme pěstovat krajové odrůdy a jejich semena předáme svým dětem a oni zase jejich dětem. Tradice semínkaření, kterou lidstvo uchovávalo po celá staletí, tak může být zachována.

V sáčku hybridních semen totiž žádné dědictví nehledíme.

Při semenaření neuchovávají své vlastnosti, protože nejsou geneticky stabilní. Pokud totiž vysejeme semínka z rostliny vypěstované z F1 osiva, další rok nám z nich vyroste jedinci většinou horších vlastností. Získáme tzv. F2 hybridy, které však postrádají přednosti původního F1 hybridu.

Projekt semínkoven vznikl vlastně jako protipól globalizace v zemědělství a specializovaných osivářských firem produkujících hybridní osivo. Po celém světě vznikala sdružení lidí sdílajících na produkci vlastního osiva.

První evropská semínkovna byla otevřena v roce 2004 ve Francii a od té doby se semínkovny šíří díky svým jednoduchým principům. V ČR vznikla první semínkovna v roce 2015 a dnes už jich funguje kolem 60. Nejčas-

■ Výstavy

Do 28. 5. Galerie Stará radnice

JAN HANUŠ / OBRAZY; PETR ŠEVČÍK / KERAMICKÉ PLASTIKY. Vernisáž v úterý 14. 5. 17.30, Galerie Staré radnice, Hudba Jiří Pavlíček.

Út - pá (10.00 - 12.00 a 14.00 - 17.00); so, ne a sv. (14.00 - 17.00).

Do 31. 5. Městské divadlo

MARIE BERNARDI / OBRAZY. Otevřeno hodinu před - a během představení.

Do 26. 5. Malá Galerie Stará radnice

ZAOSTŘENO NA ŽDÁR / fotografie. Přístupné dle otevírací doby Informačního centra.

PŘIPRAVUJEME: 6.6. **Taneční obor**, ZUŠ F. Drdly (MD); 15. 6. **Festival dechovky** (DK); 25. 6. **Talent Vysočiny** (DK); 25. 6. **Planeta Země** (KV).

Předprodej: Pokladna DK: po, út, st 13.00–17.00; Pokladna KV otevřena hodinu před představením, do začátku posledního představení (564 407 559). On-line: www.dkzdar.cz.

těji v knihovnách, v kavárnách, komunitních zahradách, informačních centrech, školách.

Kvalitní semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.

Mapu českých semínkoven nyní rozšiřuje i žďarská knihovna. Provoz bude zahájen 13. května od 16 hodin v pobočce Nádražní. „*Těšit se můžeme na besedu s Mgr. Sylvou Geffroy ze sdružení Chaloupky. Dozvíme se o ekologii, přírodních zahradách i možnostech vlastního semenaření*“, informuje knihovnice Hana Nagyová.

Lituje, že v době, kdy budou semínkovnu otevírat, už bude většina rostlin vysetých. Ale i tak některé byliny, květiny, rychle rostoucí zeleniny či saláty snad ještě k dispozici budou.

„*Věříme, že počet nabízených odrůd plodin nám od podzimu začne zvesela přibývat a že se do této činnosti zapojí mnoho úspěšných zahrádkářů a pokusných pěstitelů ekokoliv. Přebytky Vašich semínek uvítáme a rádi je zařadíme do nabídky*“, vzkazuje Hana Nagyová.

Jak ŽN zjistily, nejbližší semínkovny Žďáru jsou v novoměstském Horáckém muzeu a v přibyslavské Městské knihovně.

Na Vysočině jsou semínkovny i v Krajské knihovně Vysočina v Havlíčkově Brodě, v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě a v Městské knihovně v Humpolci. Tam je dokonce semínkovna nejdéle, tedy od října 2015. Více o projektu na www.semínkovny.com.

Víkendové služby stomatologů

4. S. **MUDr. Dušan Borek**, Zahradní 580, Bystřice n/P (566 688 235)
5. S. **B Smile s.r.o.**, Osová Bityška 303 (566 536 712)
8. S. **ORNIDEŠ s.r.o.**, ZS Křižanov (731 495 380, 566 522 218)
11. a 12. S. **MUDr. Dagmar Chytrá**, Tyršova 855, N. Město n/M. (739 093 334)
18. a 19. S. **MDDr. Zuzana Kopicová**, nám. Republiky 63, Žďár (731 533 340)
25. S. **MUDr. Anna Štěrbová**, Studentská 7, Žďár (566 690 124)
26. S. **BLADENT s.r.o.**, Štursova 111, N. Město n/M. (566 616 904)
1. 6. **MUDr. Petr Filla**, Střední 5, Vel.Mež. (566 524 275)
2. 6. **MUDr. Jiřina Foltanová**, U Zbrojnice 404, Svratka, (608 069 430).

Ordinační doba: 9.00-12.00 hod., aktuálnost zubní LPS sledujte na www.nnm.cz, kde také najdete odkazy na zubní pohotovosti v Nemocnici Jihlava a Úrazové nemocnici Brno.

Kam ve Žďáře

Kultura

(Batyskaf)

■ **Pá 3. 5. (16.00 – 22.00)** centrum, Farská humna

ŽDÁRÁLES 2019 – již 9. ročník. Zábava, koncerty, slavnostní průvod z náměstí. Klíče s sebou.

■ **So 4. 5. 18.00**, Kulturní a hudební centrum, nám. Republiky

ISLÁM V EVROPĚ – Přednáška s diskuzí o různorodosti muslimských komunit; 20.00 **MASTERS OF DISHARMONY** – Koncert žďárské kapely.

(Pointy)

Út 7. 5. 9.30, Family Point
SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ JE PŘIROZENÁ VĚC – O pozitivním postoji k odlišnostem a vzájemné toleranci.

Út 14. 5. 9., Senior Point
KAZACHSTÁN – Cestovatelská přednáška Mgr. Romana Veselského.

Út 21. 5. 9.30, Senior Point
VE STÁŘÍ BEZPEČNĚ – Přednáška Městské policie.

(Jazzmine club)

So 11. 5. 20.00 **MÁJOVÝ JENDA NOVÁK** – Večer známých melodií a jazzových standardů.

Čt 16. 5. 19.00 **ANETTA - SEZNAM-ME SE** – Mladá textařka, skladatelka a zpěvačka Anetta Krčálová; 20.00 **KONCERT**: R. Pokorný – guitar, R. Balzar – bass, P. Bady Zbořil – drums.

(ČCE)

Út 14. 5. 18.00, Husova 10, Žďár 1
ALEXANDR FLEK: JESUS FOR PREZIDENT – Autorské převyprávění Bible. Jak by mohl vypadat Ježíšův příběh, kdyby se odehrál dnes?

(ŘK farnost Žďár 2)

■ **So 11. 5. (10.00 – 11.00)**, kostel sv. Jana Nepom.

POUTÍ MOTORKÁŘŮ NA ZELENÉ HOŘE

■ **Čt 16. 5. (20.00 – 22.00)** kostel sv. Jana Nepomuckého na ZH

NIKODÉMOVA NOC: kostel otevřený k tichému večernímu rozjímání, modlitbě či duchovnímu rozhovoru.

■ **Čt 16. 5. – ne 19. 5.**
SVATOJÁNSKÁ POUTÍ NA ZELENÉ HOŘE

Mše: Čt 16. 5. 17.00. So 18. 5. 11.00 a 17.00. Ne 19. 5. 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 a 14.30. Po mši májová pobožnost.

■ **Pá 24. 5. 19.00**, poutní kostel sv. J. Nepomuckého

NOC KOSTELŮ NA ZELENÉ HOŘE – Jedinečné spojení hudby a architektury v rámci ekumenického projektu. Zazní Stabat Mater pro ženský sbor, sóla, smyčce a basso continuo českého mistra Jana Křtitele Vaňhala. Účinkuje: Ženský PS Akordum z Uhřetě, komorní smyčcový sbor Akvarteto a varhaník Lukáš Dvořák.

Sólo - sopranistka Martina Macko, altový part - Monika Machovičová. Řídí Ondřej Kunovský. Více na www.akordum.cz.

(Sapitudidr, S.O.S., Hafani a Duha)

Pá 17. 5. (16.00 – 18.00) stará klubovna na ul. Komenského.

SETKÁNÍ PIONÝRŮ 3. ZŠ Z LET 1969-1989 A DUHY AZ – Naše stará klubovna končí. Zveme vás na poslední „schůzku“. Vezměte s sebou kamarády a vedoucí. Zavzpomínáme, prolistujeme kroniky...

(ŘK farnost sv. Prokopa a Regionální muzeum města)

So 18. 5. (9.00 – 20.00), kostel sv. Prokopa

VĚŽ OTEVŘENA – Tradiční zpřístupnění věže o pouti. Vystoupat na ochoz můžeme zdarma ve skupinách po 15 osobách s průvodcem, trvá asi 20 minut. Při dešti se nekoná.

(Kultura Žďár n. S.)

So 18. 5. (9.00 – 16.00) Dům kultury
ŽDÁRSKÝ POUŤOVÝ TRH – Ruční a výtvarné výrobky z regionu.

(CČSH)

Čt 23. 5. 17.00, Husova kaple, Kopečská 13, Žďár 3

JAK SE DŘÍVE MĚŘIL ČAS? – O historii a zajímavostech hodinářského řemesla vypráví Ivan Kopecký z Daňkovic.

(Srdíčko)

RC Srdíčko, 4. patro Polikliniky

Čt 23. 5. 16.00 **VÝŽIVOVÉ PROBLÉMY** – Vzdělávací akce.

Pá 31. 5. 9.00 **DEN DĚTÍ** – zábavná akce.

(Město Žďár n. S.)

So 25. 5. (8.00 – 11.30) nám. Republiky
ŽDÁRSKÝ FARMÁŘSKÝ TRH – Regionální potraviny a řemeslné výrobky.

(SE.S.TA z.s.)

So 25. a ne 26. 5. (10.00 – 18.00), Zámek

OTEVŘENÉ ZAHRADY – Tradiční zpřístupnění soukromých zahrad hraběnky Thamyry Kinské. Bohatý rodinný program, část výtěžku směřuje Popálkám, na pomoc lidem s popáleninami.

Sporty

(Senioři ČR)

Nedělní turistika
5. 5. Radňovice - křižová cesta – Harusák – Nové Město (8 km) sraz 12.20 nádraží

12. 5. Rozsochatec – Ronovec (zřícenina hradu) – Břevnice (8 km) v 11.20 nádraží

19. 5. Tři Studně – Medlov – Rokytno (7 km) 13.05 Žižkova

26. 5. Zásmyky – Vlčí důl – Kouřim, kolem Kouřimky (9 km) 7.20 nádraží

2. 6. Pilská nádrž – Adamův kopec – Hynkovec – Pil. nádrž (7 km) 13.00 Pilák

Více na webnodové stránce: <https://seniori-zdar8.webnode.cz>.

(Basketbal BK Vlci)

So 4. 5. (9.00 - 16.00), hala 2. ZŠ, Žďár 3

TURNAJ PŘÍPRAVEK U 10.

(Klub českých turistů)

VYCHÁZKY PRO VEŘEJNOST
4. 5. Rakousko – info L. Milušková, přihl. do 15. 4. (13 km) sraz v 3.15 Auto...

8. 5. Po stopách Josefa Tounara – Čihošť (15 km) 7.15 nádraží ČD

11. 5. Roztoky – Kozí hřbety (12 km) 7.15 ČD

18. 5. Chřenovice – Stvořidla (10 km) 7.15 ČD

25. 5. Křtiny (12 km) 6.15 ČD

1. 6. Pytláckými roklemi – Říčany (15 km) 5.00 ČD

Zúčastnit se může každý na vlastní nebezpečí, změna programu vyhrazena.

(Orientační běh Žďár n. S.)

St 15. 5. (15.30 – 17.00) Makovského 3, Žďár 7.

WOD - SVĚTOVÝ DEN ORIENTACE – Přijď zkusit orienták na Vodoje-mu!

(Medin a Nemocnice NMNM)

So 18. 5., start a cíl Kulturní dům Nové Město n. M.

POCHOD SRDCEM VYSOČINY – 2. ročník. Start 50km trasy je v 6.00, ostatní trasy na 7, 15 a 30 km start (8.00 - 10.00). Více na www.pochod.nmmn.cz.

(Active – SVČ)

So 25. 5. (7.30 – 18.30) sportovní hala Bouchalky

ŽDÁR TANČÍ 2019 – Republiková soutěž amatérských tanečních skupin a Street dance všech věkových kategorií.

(Klub kardiaků)

Čt 30. 5. 15.00, **BOWLING INGOT**, ul. Nádražní, vedoucí Marie Hrdinová. Více o akcích na webu: www.civilky.cz/zo-zdar.

-lko-

Knihovna M. J. Sychry

Po 6. 5. 14.00, odd. pro děti a mládež
DÁREK PRO MAMINKU – Tvůrčí dílna ke Dni matek s lektorkou Zdeňkou Formánkovou.

Po 6. 5. 13.30, pobočka ul. Nádražní
TVŮRČÍ DÍLNA KE DNI MATEK – Vyroberte si dárek pro maminku s lektorkou Hanou Hájkovou.

Čt 9. 5. 17.00, odd. pro děti a mládež
ŽDÁR ZA PROTEKTORÁTU – Přednáška Miloslava Lopaura k zahájení stejnojmenné výstavy.

Pá 10. 5. (dopoledne) odd. pro děti a mládež

KOMIKSOVÝ WORKSHOP DANIELA VYDRY – Pořad pro žáky 2. tříd ZŠ.

Po 13. 5. 16.00, pobočka ul. Nádražní
SEMÍNKOVNA – slavnostní otevření na podporu svobodného sdílení osiva mezi nadšenými pěstiteli. Host: Sylva Gefroy z Ekocentra Chaloupky.

St 15. 5. 18.00, odd. pro děti a mládež
PIRIPKURA – Brazilejský dokument z projektu Promítej i Ty! Koordinátor ochrany deštěného pralesa proniká do hloubi džungle, kde žijí poslední původní obyvatelé kmene Piripkura...

Výstavy:

■ **Do 30. 5. PŘÍBĚHY BLÍZKÉ I VZDÁLENÉ:** Příběhy země bohů a hor, Čechův dům; Příběhy kolem nás, Galerie u Sychry: výstava fotografií Pavla Černého.

Krojování uctí patrona země

Milovníci tradic se dočkají podívané při již druhém ročníku Lidové krojové pouti ke sv. Janu Nepomuckému.

Koná se ve středu 8. května, kdy máme díky státnímu svátku volno.

Účastníci uctí památku patrona České země v roce, kdy si připomínáme 25. výročí zapsání svatojánského kostela do seznamu světového dědictví UNESCO. Akci pořádá ŘK farnost ve Žďáře 2 a spolek Putování za Santinim.

Shromáždění krojovaných účastníků v areálu zámku je od 9 do 10

***Čt 9. – čt 30. 5.**, odd. pro dospělé

čtenáře
ŽDÁR ZA PROTEKTORÁTU – Výstava Miloslava Lopaura.

***květen**, odd. pro děti a mládež
MAMINKY A BABIČKY – Výtvarné práce žáků školní družiny ZŠ Švermova.

ZUŠ F. Drdly

Soutěž O žďárského muzikanta zná vítěze

Začátkem dubna pořádala ZUŠ Františka Drdly 22. ročník soutěže O žďárského muzikanta. Léty prověřenou soutěž každoročně finančně podporuje město Žďár nad Sázavou.

Přihlásilo se 50 soutěžících, kteří se dle dosaženého věku utkali v šesti kategoriích, a to ve hře na hudební nástroje a zpěvu. Porota posoudila předvedené výkony a nakonec rozhodla o přidělení titulu Žďárský muzikant 2019 těmto nejlepším mladým hudebníkům:

I. kategorie: **Zdislava Ondráčková** (zpěv – Mgr. Miroslava Smékalová), II. kat.: **Anna Říhová** (klavír – uč. Mgr. Nonna Piňosová), III. kat.: **Matěj Hansl** (klavír – Mgr. Nonna Piňosová) a **Tadeáš Jadrný** (violoncello – BcA. František Dvořák), IV. kat.: **Tadeáš Hansl** (hoboj – Mgr. Kateřina Poláčková), V. kat.: **Adam Stejskal** (klavír – Mgr. Nonna Piňosová) a VI. kat.: **Klára Koukalová** (klavír – BcA. František Dvořák) a **Jiří Prokop** (klarinet – Mgr. Leoš Drahotský).

Talentedé průzkumy vyhlašuje ZUŠ F. Drdly pro přijetí nových žáků ve školním roce 2019-2020. **Po 20. 5. a pá 28. 5.** (16.00 - 17.30), budova ZUŠ.

ZUŠ Open 2019

Již 3. ročník celostátního happeningu základních uměleckých škol se koná od 31. 5. do 1. 6. 2019.

ZUŠ Františka Drdly chystá na pátek 31. 5. program, při kterém se lze setkat s žáky školy, zde je přehled, více na www.zuszdaz.cz.

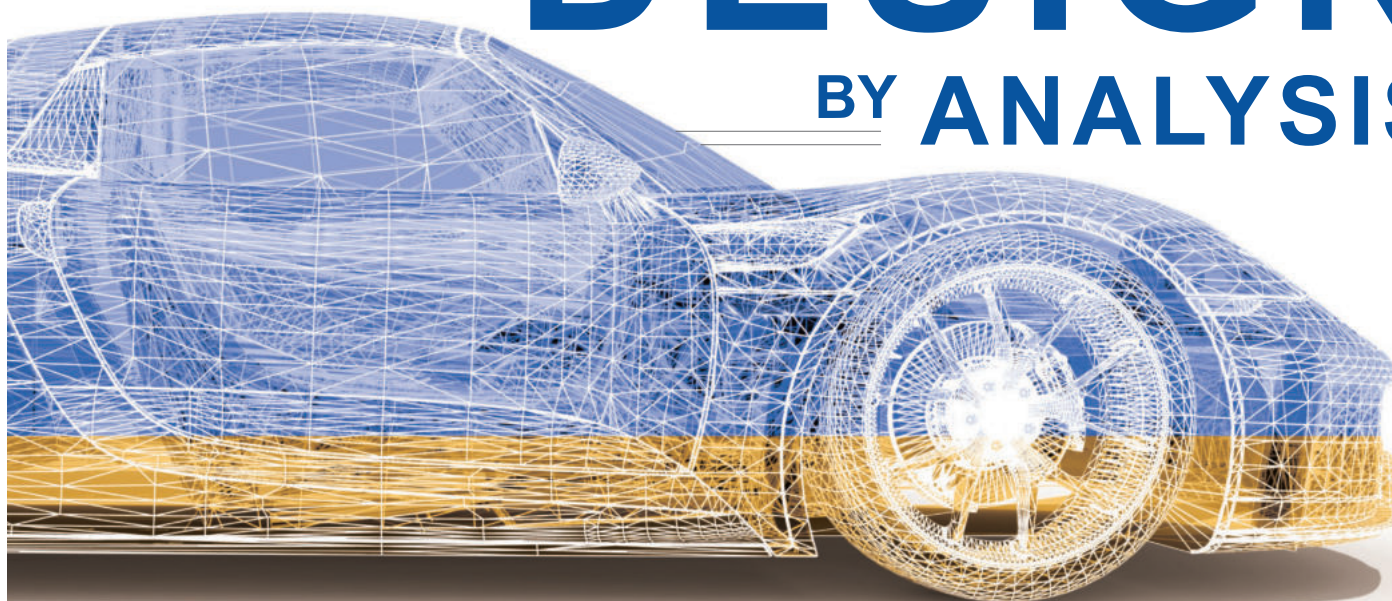
Dům klidného stáří (10.00 – 11.00)
Doležalovo náměstí (13.30 – 18.00)
Nákupní centrum Convent (13.30 – 15.30)
nám. Republiky (14.00 – 18.00)
Café u tety Hany (14.00 – 16.00)
Club Jazzmine (17.00)

-red-

DESIGN

BY ANALYSIS

HLEDÁME PRÁVĚ TEBE

Engineer, Quality

Engineer, Proces

Mechatronic

Vedoucí skladu

Seřizovač – svářeč

Operátor – manipulant

Operátor – dělník ve výrobě

Náborový příspěvek 20 000 Kč!

Pro více informací volejte **+420 566 339 185** nebo napište na e-mail **nabor@cooperstandard.com**